

310469 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

జెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జనవరి నెల 18-వ తేది గురువారము

No. 242

సంపుటము ౯

హం దు భి నా మ స ం వ త్స ర ము, మాఖమాస శుద్ధ ప్రథమం.

సంచిక ౨౪౨

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటినుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు సకలుమందులకలన మోసముగలుగును. మంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను నెలకొని

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

శనిమాసందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంద్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి పైజా గూం పేజీలు : వెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమీషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని చాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చినవి. లక్ష్య సరికొనాజొవ్వ సోమవారపేట, కూర్మకల్లా.

2. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. మరల దెబ్బలుబుద్ధను కుంపకోరదను. బాలరామాచార్య, శిరస్సానూరు, చిక్కోడి బెల్ గామ.

3. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రల గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుద్ధు వెంకటేశ పంపకోరదను. ఎస్. ఆచ్యయ్య, కూర్మకల్లా మాన్యుర కిరిగనూర్, బెంగళూరు.

సారస్వతానవము విద్యార్థులకు, శాస్త్రయవారులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంగీతజ్ఞులకు, వారు, వీర యనసేల మొదలు సంబంధమైన పనిగలవారి పాటికికి సంజీవన.

20 దినములకు సరిపోవు బొవధ వెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చువేరు.

ప్రాంతి ఆఫీసు, నెం 881 తంబుశెట్టివీధి మద్రాసు. వి. పి. ఆర్డరు మద్రాసునండి పంపబడివు.

పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు శ్రీ శీతారామవ వైద్యశాల మొనూరు. (1)

10-594

నవరము బంగారము చే

తయారుచేయబడిన

పద్మావతి, క్లావ్ డ్రెస్, యెస్

చంద్ర, సాదా బొలామణి, మోహన్

కుంకర, పార్సీ, బొంబాయి, కమంతల,

రాజావతి, నర్సాయిని మంగళూరు మొ

దలగు రకముల గాజులు అన్ని నైజాం

లోను స్టావలో సిద్ధముగానున్నవి.

ఇష్టములేనివో తినుకొని వైకము

వాపసేయబడును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి,

(1842) గురుస్వామి శెట్టి

నల వర్తకులు చైనాబాబాకోర్డు, మదరాసు

గొప్ప భగవంతు! జాతకరత్నము

అర్థభాగం

[PART I]

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సంక
భృత ఫలితములను క్యారెక్టరు రీతింగుతో సహా యెన్ని సంక
భృతములైనను జ్యోతిష్సుని సహాయము ఆక్కర లేకయే
కమంతి తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంతానము, ఆయు
రాశోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాత
కములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్సుడు.
దీని వెల రూ 2-0-0, నెలఖరలోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే
కలయువో జాతకములు ముసలమొనగరకు పంపబడును.

(164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

ఖిలీకోట్, బొంబాయి ప్రెస్.

సర్వవృత్తిక విషసంబేధిని (విప్లవము)

వేలుకుట్టి, తలుపువేలు : 10 పైసలు.

వాదిన విషమును తీసివేయుటయొక్క చా

ను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెట్టు

రూ. 0-8-0 పోస్టేజీ 0-6-0, 4 పాకెట్లు కొను

వారికి పోస్టేజీ ఇవ్వాలి. 1 దశక పాకెట్టు

రూ. 8-0-0. పోస్టేజీ ఇవ్వాలి.

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,

(1) నెం. 44 నంబులనూరు వీధి, మద్రాసు

GRAND CLEARANCE SALE!!

Only a few Days.

సగము వెలలు! కొలదికాలము మాత్రమే!! సగము వెలలు!!!

కవిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి

త్వరపడుడు!

బొబ్బిలియుద్ధము 1-0-0.

త్వరపడుడు!

వర్తకులకు కాదు!

భాషాసేవకొరకు!!

సగము వెలకు ఈయబడును.

ఈ క్రింది పుస్తకము లన్నియు సగము వెలకు ఈయబడును.

నాటకములు	రు అ	భద్రాచల రామచరిత్ర (వబంధము)	1 0
స్వప్న వానదత్త	0 6	పెద్దాపుర సంస్థానచరిత్ర (పెద్దలచ్చు)	0 1
అభిజ్ఞాన శాకుంతల	1 0	డిటా (న్నలచ్చు)	0 8
విక్రమోర్వశీయము	0 8	ఆరోగ్యదిగ్దర్శిని	0 10
లంకాదహనం	0 12	హాస్యపుపాటలు	0 6
చండకౌశిక (హరిశ్చంద్ర)	0 10	కర్ణ సామ్రాజ్యము నవల	1 0
హనుమద్దామసంగ్రామము	0 10	సీతావనవాసము	0 10
సంగీతవిష్ణులీల	0 12	ప్రాద్దుపాడుపు పువ్వులు	0 12
స్వరాజ్యధ్వజము	0 12	రామదాసుచరిత్ర	0 4
సారంగధరనాటకము (వినుతి)	0 12	అశోకుడు	1 0
శ్రీనివాసకళ్యాణము	0 8	అజానవలలు 16 రకములు	1 0
శ్రీకృష్ణ తులాభారము	0 12	భగవద్గీత తెనుగు	1 0
సంస్కారిణి	1 0	శ్రీదేవి (నవల)	0 10
అహల్యాశాపవిమోచనము	0 12	లలితకుమారి	0 10
కచకవధ	0 10	శుక్తిమతి	0 12
సతీతులసి	1 4	తై వలీనీచంద్రశేఖరము	1 0
సంపూర్ణ రామాయణము	1 4	ధరణికోట	1 4
సంపూర్ణ ఉత్తర రామాయణము	1 4	రాజమహేంద్రపురచరిత్ర	0 4
కనకవార	0 12	ఆత్మసామ్రాజ్యము (నవల)	1 0
చతుర చంద్రహాసము	0 8	సహాయ నిరాకరణవిజయము	0 6
పాదు కాపట్టాభిషేకము	0 12	బొబ్బిలియుద్ధ (వచనం)	0 2
పశ్చాత్తాపము 1-భా	1 0	తిలకు హరికథ	0 8
ప్రమిలార్జునీయము	0 6	విధిలేనివైద్యము	0 2

బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము కొనువారికే యీక్రిందిపుస్తకములలో నేదేనుకటి సగము వెల కీయబడును.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారి

నాటకములు	రు అ	బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతమువారి నాటకములు	
పాదు కాపట్టాభిషేకము	1 4	నర్మహరిశ్చంద్రీయము	1 0
నరస్యతి	1 0	బుద్ధిమతీవిలాసము	1 0
పూర్ణిమ	1 0	సాత్రాజితీయము	0 14
సారంగధర	0 8	కనకార (పాటలతో) చంకి	1 4
		జాతక మర్మబోధిని జ్యోతిష గ్రంథము	1 4

వ్యవహారచంద్రిక, రూపాయి వెలగలది నాలుగజాలకే యివ్వబడును.

సరస్వతీకృలండరు (చక్కనిబొమ్మతో) 0-2-0

చక్కని గ్లేజుకాగితముపై నాలుగురంగులతో ముద్రింపబడినది.

12 నెలలకు 12 కాగితములు. తెనుగు పండుగలన్నియు కలవు.

12-కి 1-4-0, 25-కి 2-4-0, 50-కి 4-0-0, 100-కి 6-4-0

మీకు పుస్తకములు సగము వెలకు కావలసిన యెడల మా కృలండరులోని సెట్టెంబరు, డిసెంబరు నెలలు చూచివాయుడు.

ఉచితము!

ప్రతి ఆర్డరునకు ఒక సరస్వతీ కృలండరు ఉచితము.

ఉచితము!!

అసనూయ:— (పాత్రివర్త్య మహిముందెలుపు క్రొత్తనాటకము) వెల రు. 0-12-0

అదృశ్యమగు పరిశోధక (Detective) నవలలు

కన్నపుదొంగ	0-12-0	ఒకేసారి కొనువారికి రు 2-0-0 లు మాత్రమే.
పగటిచుక్క 1-భాగము	0-10-0	
,, 2-భాగము	0-12-0	

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు.

గోదావరీ బుక్స్ డిపో

గోదావరీ ఆర్డరుతో సగము సొమ్ముపంపవలెను.

రూపాయిలోపు ఆర్డరు వి. పి. గా పంపబడవు.

జూ బు లు

ఆంధ్రదేశీయోహాసపరిశోధకమండలివారిని గూర్చి, యాంధ్రలోకమున కొన్ని యువవాడులు పుట్టుచున్నట్లు తెలియజేసింది. ఇది నిజమగుచో నెలకొని ఉండవచ్చును. ఇదిగతినెట్లెందుకనుననున బ్రతింపబడవలసిన శ్రీరాజరాజశేంద్ర కట్టాభిషేక సంచిక యంతవలనను బ్రతింపబడవలసినది యిహవాదములకు ముఖ్యముగా తావోసంగిగట్టు మేము భయపడుచున్నాము. కాని మొట్టిమెదటినుండియు, ముఖ్యమున తటస్థించియుండిన కొన్ని యనివార్యములకు కారణాంతరముల వలన సంచిక యిప్పటికే అంతయును బ్రతింపబడవలయును. సంచిక యిప్పటికే మండలివారు వెలువడజేయుటకునుగలవలసి, నాయకు వాదములను ఆంధ్రలోకము వశించిపోవుదు రని మండలివారు విశ్వసించుచున్నారు. చుట్టూ, నెప్పటికట్టి, జమ సానుభూతిని మండలివారిపట్ల జూపుచున్నందు, ప్రార్థించుచున్నాము.

భామరాజు వేంకటకృష్ణరావు,

కా ర్య క ర్మి.

వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావుగారి

రేపల్లె ఆగమనోత్సవము

9-1-28 తేది రోజున ఉదయములై లుకు వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావుగారు వచ్చెద రనుచార్త గ్రామముండ తెలియగనే గ్రామజనులందరను బాంబుమొదలగు మంగళవాద్యములతోడ రైలుస్టేషనుకు వెళ్లిరి. రైలురాగానే వారిని పువ్వుమాలాలంకృతుల చేసి నూతనభద్రరక్షస్త్రిమంజుల వాద్యములు వెంట రా తురదీసుల సూర్యగిరిపానర్పి ఘోషాదు కడకొందుగంటలకు వారి స్వగ్రామముకు ఆరవవల్లియందు వారిస్వస్థివాసమున ప్రవేశపెట్టిరి. పిమ్మట సాయంకాలము ఘోషాదు అయిదుగంటలకు రేపల్లెగ్రామమధ్యమందున్న మంటపమువద్ద రావురాయన్నగారి యధ్యక్షతక్రింద పురజనులసభ సమావేశమైంది. సభాప్రారంభమునకు ముందు నికలాగంటల కొన్ని భద్రరక్షస్త్రిమంజుల సచిత్రముగా నిచ్చిరి. పిమ్మట పురజనుల స్వాగతకర్తయు ఇట్లు వచునది.

స్వాగతకర్తయు

(బహుశ్రీ వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాద రావుగారికి రేపల్లె, తేటేరు, పురవాస్తవ్యులు సమర్పించు వ్యవయభూత్యక స్వాగతకర్తయు.

అయ్యో, శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునుండి బయలు వెడలిన మిమ్ములను మూలంధమిగ్రహమానములభ్యుత దయాచేయడని మేము మావ్యవయభూత్యకముగా స్వాగత మిచ్చుచున్నాము. నెల ఒకటింటికి ఘోషాదు వివిధరూపాయలు చేరవలెను వచ్చు ప్రభుత్వోద్యోగమును కృణప్రాయముగా పరిశ్రమించి భార్యవియోగమునకు గూడ సహించి దేశమాతములను దీర్చుటకై గ్రామములందు పర్యటనమునల్పి, పాటకపుజనులకు ఉద్యమకర్తయను బోధించి తుట్టుకుదత్త ప్రభుత్వ నిర్బంధాస్త్రమునకు గురియై నంతర్వరము నైలనండు నంతరముతో గడపి వచ్చుచున్న మీ యొక్క త్యాగమునుగాని కదయ వ్యవయమునుగాని కొనియాడతేను. ఉద్యమమునకు మూలాధారమైన భావీనెనను ధరించక, పాశ్చాత్యవ్యామోహమును వీడలేక ఆజ్ఞానారస్థులందున్న మేము సమర్పించు యీ స్వాగతమును దయతో సంగీకరింక గోరుచున్నాము. తిరిగి యీ యుద్యమమునందు పాల్గొని భారతబాతీయ శుభానభావకానుభూతిని నిర్మాణకార్యక్రమమును ప్రజలచేత ఆచరణలోనికి దెప్పించి దేశమాత పుర బాపుటకై మీరు ఆయూరారోగ్యైక్యముల సొసంగు గాఁ యని శరమేళ్యులని మేము మనోవార్కాయ కర్మలచేత ప్రార్థించుచున్నాము. ఇట్లు విధేయులు రేపల్లె తేటేరు పురవాస్తవ్యులు. ఇట్లు చదివిన పిమ్మట మహాత్మాగాంధీకై యను జయ జయ ధ్యానములతోడ ప్రసాదరావుగారు పువ్యసించుటకు లేచి సువర్ణరహనుండి ఉద్యమమునందు జరిగిన మార్పులనుగురించియు భద్రద్ర ప్రామాఖ్యమును గూర్చియు, నిర్మాణకార్యక్రమమునుగురించియు, ప్రజలకు నుదోధకమగునట్లు చక్కగా నుపన్యసించిరి. అధ్యక్షుని అంత్యోదవ్యాసముతో నాటిసభ ముగిసినది. మరుసటినా దుదయమున పేటేరుపురజనుల యాహ్వానముమీద అచ్చటికెళ్లిరి. అక్కడ తేలీతాళములతోడ ఉత్తగింపు జరిపి కివాలయమునొద్ద వికలాంగులకు భద్రరక్షస్త్రిమంజులనుచిరముగా నిచ్చినపిమ్మట ప్రసాదరావుగారు బాగోలీ తీర్మానములయొక్క ఆచరణ ప్రామాఖ్యమునుగూర్చి క్రొవ్యముగా నుపన్యసించిరి. మహాత్మాగాంధీకై యను జయజయ ధ్యానములతోడ ఉత్సవము ముగిసినది.

పువ్వాడ రాంబాబు

రేపల్లె కాంగ్రెసుకార్యదర్శి.

ఇండియాలోను బర్మాలోను పురపారిశుధ్యసంస్కరణము

రంగూను కానిటరీ ఇన్స్పెక్టర్ల సంఘ సమావేశమున
క్షయశోకాశ్రమము దాక్షిణ్యముగా రుపస్థాపించుచు నిట్లు
చేపట్టిరి:-

ఇండియాలో పురపారిశుధ్యవిషయము శ్రీమముగ పరి
ష్కారముకావలసియున్నది. అధికారము నిర్వహణచేయుటకు
వీలుకాదు. ఇంగ్లాండును బోయి చూచినచిన్న వారికి హిందూ
దేశమునందును రంగూనులోను గలభౌతికము విషయమును కల్పిం
చును. అనాగోగ్యకరములగు పట్టణములు, జనులతో కలసిగల
నగరములు, భూభిత్తి గూడిన వీధులు, నిర్మితముతో చూడబడు
గ్రామములు కావలయును. ప్రాగ్భిత్తిను సంఘటనములను
జనులు పట్టణము విడిచి పట్టణములకు జని-ఇంకావలసిన ప్రస్తుత
సంధినించి. ప్లానింగ్ అధికారులు తగినరహస్యముల గావింపజా
లవచ్చును. పట్టణము పైను చరిత్రము మున్నగు వ్యాఖ్యలందు
జీవిత అనాగోగ్యకరముగ నున్నది. పట్టణములలో నెడము లేకు
న్నది. ఇట్లెట్లెట్లు అమితముగ పెరిగిపోయినవి. లాహోరులో
కొన్నచోట్ల యశ్వరమునకు 488 గురుజనులుగలరు. కాన్పూరులో
యె18 888; బొంబాయిలో 688 గలరు ఇంగ్లాండులో లీడస్కుంటి
పట్టణములో సహితము యశ్వరము 18 104 గురుమాత్రముగలరు
హిందూదేశములో చాలనగరములు. పురాతనమైనవి. ఇంట్లుప్రస్తు
తఅవసరములకు తగినవిగ కట్టబడినవి కావు. భౌగోళికములభవము
సహితము ఇంగ్లాండులోని ఇట్లయింద్రజ్ఞ పోల్చదగినవికావు.
సమీపీకుటుంబములు జనించు చోట్లను అనాగోగ్యము మొదలగు
చున్నది.

రంగూనులో లీలకు ఇంటికనది బాగుగలేదు. వీరు
యింట్లు వెలుతురు లేక పరిశుభ్రమైన గాలి కలుపు
టకు వీలు లేక మనీలో నిండియుండును. కాత్ర
లం దనెట్లొక్కగదిలోనే నిదురింతురు. పాముఖానాలు పరి
శుభ్రముగ నుండు సధికారము ఇండియాలో ఇతరపట్టణము
లందులే పాల్ అధికారు చేతిలోగాక పశువుల వికిన్నోక్తి
గిజేలిలో నుండుదెనది ఎగరము చేతులనున్న గ్రామములు సహి
తము జనించు ననాగోగ్య కరములు మునిగిపోయి నింభనల
ప్రకారము కట్టబడిన కొత్తయిండ్లు ఉండవలసినంత వెలుతురు
గను గాలిగలవిగనులేవు. ఇట్లలో సగమువరకు పడకగదులకు
గవాక్షములు లేకున్నవి. పట్టణ నిర్మాణమునకును భవనముల
నిర్మాణమునకును కట్టుబాటులు అధికారము చేసియున్నట్లు తే
దు. రంగూనుపట్టణములో 5 వంతులలో 4 వంతులు ముగిసిపో
కాలనకు సంబంధము లేకయున్నది. ఇందువలన అశుభప్రదార్థ
ము, ముడిసీర నిలిచియుండును. ప్లానింగ్ కలరావ్యాధులు జనులకు
పీడించుటలో వింతలేదు. శ్రీమమును రక్షింపజేయు తయారోగ
మంతకంటకు వ్యాపించుచున్నది. మరణించు శిశువులసంఖ్య
భయం కరముగనున్నది. ఇంగ్లాండులో 1910 సం॥ అవరణించిన
వారిసంఖ్య 100 కి 18.5 ఇండియాలో 88.3 అనగా 2½ రెట్లు
అధికము. జనులు గురుగూడినకొలదిని పారిశుధ్యము చెడిపోయి
ని వ్యాధివరణము అధికమగుననుట నిస్సంశయము. బర్మాలోకట
ను తయారోగము ఎక్కువగుచున్నది. రంగూనులో యేటేట
దాదాపు వేయిమంది తయారోగమువలన చనిపోవుచున్నారని
అంచనావేసి చెప్పవచ్చును. వ్యాధిగ్రస్తులకు కూలీలు ఇండ్లకు
మరిచిపెట్టి అశుభము చేసిపోవుదురు. బర్మాలో తయారోగముల
న మృతికొంచువారి సంఖ్య 20500. ఇంగ్లాండులోను అమెరికా
లోను తయారోగములసంఖ్య యావ్యాధివలన మృతికొంచువారి
సంఖ్యకు 5 రెట్లు అంచనావేయబడినది. ఈరెక్కనుబట్టి ఒక
కోటి ముప్పదిలక్షల జనసంఖ్యగల బర్మాలో రెండులక్షల రోజు
మంది తయారోగము బున్నారని చెప్పవచ్చును.

ఇక శిశుమరణముసంఖ్య రంగూనులో వేయికి (1919లో)
854. హిందువులలో 455. యూరపిజనులలో 84. ఇంగ్లాండు
లో 10వేలకు 100కి పట్టణములో 884. బొంబాయిలో (1917)
804. మేంబెరలో 448. ఈయంకలు ఇండియాలోను రంగూను
లోను అగోగ్యపరిస్థితులను చాగుగ తెల్పుచున్నవి.

ఇక సంస్కరణపద్ధతులను యోచించునపుడు మనము
ప్రాగ్భిత్తివార నునియు, మనవారాధనము, ఆచారములు,
మరియు పాశ్చాత్యులవాటికి భిన్నము లనియొ మరవగూడదు.
పాశ్చాత్యుల ఆరోగ్యకాశ్రమమును హిందూదేశ యవసరములకు
పరింపజేయుట కష్టముతో కూడినది.

సంస్కరణపద్ధతులను మూడింటికొంద విధజంప
వచ్చును.

(1) గానిటరీలో యభివృద్ధిచేయుట.
సమర్థత, సాగుభూతి, దయ గల వైద్య ఉద్యోగులను
ఇన్స్పెక్టర్లు నియోగించుట
శిశువృద్ధిమంది. కాశి, పాలు నష్టము అశు యోగ్యము
లను చేయుట.

ఇకపట్టణము తోలగించుట ముగిసిపోని తోలగించుట
నిష్కలనకు మృతదేహములు, పట్టణంలో పీఠములను పాముఖానాలు

కాంగ్రెసు వారము

(యంగు ఇండియా)

క్రమ శిక్షణము
కాంగ్రెసు సభ్యులందు గల శ్రీత్ర భేదాభిప్రాయముల
వలన కాంగ్రెసునందు క్రమశిక్షణమునకు వ్యతిరేకముగ గల్గిం
తుంటి గయా కాంగ్రెసునందు 1907 సంవత్సరపు కాంగ్రెసు
వలె పనిచేసి చాలమంది సంకేహించిరి. ఈసంకేహము లన్నియు
నర్వహణకేమున వసర్యము లయ్యెను. విషయార్థయసభయందును
కాంగ్రెసు సమావేశమునందునుగూడ సభ్యులు గవ్వరచిన క్రమ
శిక్షణమును పరస్పర అనోగ్యభావములును, గత రెండువత్సర
ములలో మనమెంత యభివృద్ధి నొందితిమో దెలుపుచున్నవి
ఈవిషయమునకు మనమందరమును గర్వింపజగును. కాంగ్రెసు
శిబిరమునందున్న జనసమూహమంతయు, కార్యక్రమములము
సంచారమును సంపూర్ణకాంతముతో ప్రకటించిరి. ప్రతినిధు
లును ప్రేక్షకులును ఆందరును సమావేశములందు గాఢాగారి
క్రమ శిక్షణ ననుసరించిరి. 8800 ప్రతిని
ధులు వచ్చిరి. వీరుగాక 1000 కి పాసులు
కన్యకలైన రెట్లై ప్రేక్షకులుగ ప్రవేశించిరి. 1000 రాజకీయ
అయిదేలులు, పిరాన, ముండా అనేవి జాతులవారు 260 మంది
యు 50 మహమ్మదీయ ఉలేమాలును 100 హిందూసాధువులు
నుగూడ నేరెంచిరి. కలరలపాగాలతోడ, నైకికీని మూ
ర్తిభవించినట్లు దోడురెండువందల ఆకాలీలు ప్రేక్షకులదృష్టిని
కమగ వార్షించిరి. తరువాత ఆహ్వానసంఘసభ్యులును, అనే
కమంది ప్రేక్షకులునుగూడ గలరు. మొత్తము ఎన్నియోవేలమం
దియున్నను ఎట్టికష్టమును తేయనేముమంది ప్రజల సమావేశ
మునందువలె కులభముగ క్రమశిక్షణము నెలకొల్ప వీలయ్యెను.
ప్రతియువశాస్త్రమునకు జెప్పనదియు క్రద్ధతో నిర్భయముగ విమన
టుల నొనర్చుటయం దెట్టి కష్టమును గలుగలేదు. తీర్మానముల
పై చేపిన సభరణల నింకను విభులముగ వివరింపజేసిన అనేక
పర్యామములు సభ్యులుగోరి. కార్యక్రమమును సభ్యులు అతి
జాగరూకతతో గమనించుచుండిరి ఇందువలన వికేదము గాగు
ను. ఆచారకాతమువ్రాసినట్లు లాగిరి. తరువాత సభ్యులుచే
తు రెలితమఅభిప్రాయముల ప్రకటించిరి. దానగాన తెలిపిన
టుల సభ్యులక్రమశిక్షణము సంవర్ధమునను, క్రమరక్షయందును
ఈ సమావేశము సంపూర్ణ విజయ నుండెను.

మహమ్మదీయసభలు
కాంగ్రెసుకార్యక్రమమొంత ప్రాముఖ్య మైనదో భి
లాషకు సమావేశకార్యక్రమము గూడనంత ప్రాముఖ్యమైనదో
జాక్షర అస్సారీమొదలగు మహమ్మదీయసభలకు కార్యము
చాలకష్టమైనది. రెండు సమావేశములందును వారిసహాయము
అవసరమైన దగుటచే వీర రెండు సభలకార్యక్రమమునందును
పాల్గొనుచుండవలసి వచ్చెను. జమియల్ - ఉల్ - ఉలేమా
అత్ర ప్రత్యేకవిషయనిర్ణయసభయు ప్రత్యేకసమావేశమును గల
దు. ఈసభవారు తమకార్యక్రమమును నియమిత కాలమున
చురుకుగ ముగించిరి. సమాజముగతే మహమ్మదీయు లందరును
మున్నగు సేర్పాటులు గావించుట. చెలువులు మున్నగునవి
శుభ్రములు.

ఆయాజిల్లాలకు తగినరీతిని కానిటరీ ఉద్యోగులు ముగిసి
పోయిరి కాలువల యోగ్యముల గావింపజేసెను.

(2) ఇంటికనకుల శిక్షణము, పట్టణముల నిర్మాణ విధా
నమును నియమించుట, ఎగరమందు వికారమైన ప్రదేశములను
విడిగా నుంచుటకు చూస్తగిన ముఖ్యోంకములు.

(3) అవసరపద్ధత సమస్య సాంఘిక అధిక సమస్యలకు
సంబంధము గల్గియున్నది రాజ్యశాంతిప్రజ్ఞల సహాయము లేనిదే
పరిష్కారము కాదు. పట్టణాభివృద్ధియు పునరుద్ధరింపజేసెను. ఇం
దులకు చేతిపనులు, పట్టణాభివృద్ధికి పరిశ్రమలు పునరుద్ధరింప,
బజారలను, శిశువుల విధిచుట ఋణముల నివృత్తి మున్నగు
వివిధ పద్ధతులను పాటించుటకును గురవియు గ్రామవాసు
లకు తేమరముగ నుండి వారి నచ్చటనే యుద్ధింపజేయు
జేటుగ సంస్కరింపజేసెను.

రంగూను ఆరోగ్యమునకు మూడు ప్రతిబంధకములు గల
వు: (1) భూతి (2) అపరిశుద్ధపరిస్థితులు (3) శుష్టికర మగు
అవసరము లేకుండుట.

రంగూనులో నొక్క శిశువు మృతికొనిన యెడల ముని
నిసిపోయియు, పాములను ఈశిశువుమరణమునకు కారకుల్య
చెప్పవలసినదే. వీరు ఈనగరమును పరిశుభ్రముగ నుంచుటకు
కష్టించిన లేక పనిచేయవలెను.

వీరు సమావేశపరిశుభ్రముల కొరకు ఆరువత్సరాల వేదియుండిరి. వీరు
కాననసభా బహిష్కారము నేరూత్రమును సడలించుటకు వీలు
లేదని దాదాపు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. విషయనిర్ణయ సభ
యందు 5 లేక అర్ధము ఎన్నికలందు పోటీకేయుటకు కనుకూలము
గను జెప్పబడుచు అందుకు ప్రతికూలముగను సమర్థులు నిచ్చిరి.
బహిష్కారసంపూర్ణ సమావేశమునందు దాదాపు అందరును ఏక
గ్రీవముగ, ఎన్నికలందు పోటీకేయుట గూడ యనుచితమని
తీర్మానించిరి. కాంగ్రెసు అభ్యుదయ తనయుపశాస్త్రమును నం
దలి "ప్రస్తుత పరిస్థితులందును కాననసభల ప్రోబించుట ప్ర
తమ మరణమున కపచార మొనర్చుటయే ఉలేమా లనమా వేకమువారు
తీర్మానించుచుండల కాంగ్రెసువారు ఎట్టి సంకోచమును లేక
యేవారి తీర్మానము నంగీకరింపజేసెను సుదాపుట అవసరము"
అనుభాగమును జరుగకపూర్వమే ఉలేమాల తీర్మానము
సభకు లండకీని దెలిసిపోయెను.

తరువాత "ఉలేమా" అనుపదమును "భిలాషకు" అని మార్చియు
వార్తాపత్రికలందు గానవచ్చెను. విమన ఈరెండుపదములందు
ను ఎట్టిభేదమునలేదు. ఈవిషయము మతాచార సంబంధమైన
దగుటచే మహమ్మదీయు లందరును ఉలేమా తీర్మానమునే కే
సావహించి తీరెదరు.

ఆకాలీలు
ఆకాలీల శిబిరము కాంగ్రెసు శిబిరములందు చాలప్రా
ధాన్యమునందెను. హిందూ, సిక్కు, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ
తులందరిని ఉచిత భోజనకాల ఆందోర్నపజేసెను. అన్ని మత
ములవారును ఆన్ని జాతులవారును కలసినిర్మింపబడిన ప్రసా
దము నాకగించిరి. వీరు దౌర్జన్యరాహిత్య నిధాంతమును విమన
మును సంపాదించి భారతదేశము నిదివరకే కనుకు ఋణగ్రస్త
మొనర్చుకొనిరి, అప్పుడుగురుప్రసాదమునొగిగియుండును యో
గ్య మొనర్చిరి. ఆకాలీయుక్కు నల్లనీల గాన్నించుచోటులందెల్ల
పోగా న్యాయమును గర్వము తాండవ ముడుచుండెను.

ప్రదర్శనము
అన్ని విధములను కద్దరకద్దరమునకు విజయము గలిగె
ను. అనామ్యుదాబాదు సమావేశప్రదర్శనముకం పెగుడ నధికమ
గు విజయమును సంపాదించెనని కొండక వెలుపుయందెరి. వేతి
తోందకి వేతితో నేసిన నూలువస్త్రములు మాత్రమే ప్రదర్శిం
పజేసెను. దేశీయ మిల్లులందు తయారుజేయబడిన వస్త్రములను
ప్రదర్శింప ననుమతి నొసగలేదు పట్టు డిన్ని క్రత్తి మొదలగు వివి
ధరకముల కద్దరు వస్త్రములు ప్రదర్శనమున కంపజేసెను. ఆస్సా
ము, భగల్పూరు, మూర్షి దాబాదు, విలాసపురముల నుండి పట్టు
వస్త్రములును కాశ్మీరు లాధియానా విగినీర బీహారులనుండి
ఉన్ని వస్త్రములును వికేదరాష్ట్రములనుండి ప్రత్యేకవస్త్రములును
ప్రదర్శింపజేసెను. చాల నున్నితమును సుందరములగు కగు వస్త్ర
ములను ప్రత్యేకముగ తయారు చేయుచు శాశ్వదీ యంతయు
గూడ ప్రదర్శింపజుట ఈసమావేశమునందు నూతనాంకము.
కాశ్మీరు, ఆస్సాముభగల్పూరు అధికదేశములనుండియుకలగు
వనివారు వచ్చి తయారు చేయు విధములను ప్రద
ర్శించిరి. కంగ జేకమునుండి దాక్షరు పి. సి.
రాయిగారి సహాధ్యోగులు జనుడెంచి, దేశీయరంగు పరిశ్రమల
విధానమును ప్రదర్శించిరి. అల్మోరా, జయపురము, బరోదాల
నండి, రంగులు ముద్రించువారుగూడ చనువెంచిరి.

ప్రదర్శనమునందర్పించిన ప్రేక్షకులసంఖ్య 50000 కుమిం
చియుండెను. ప్రదర్శనాధికారులు 7000 రూప్యముల విలువ
గల నాల్గంటల టిక్కెట్లనుమ్మిరి. ఇదిగాక ఇంకను చాలమంది
యుచితముగ వదలి వెట్టబడిరి. ఇందువలన
కద్దరు ప్రదర్శనము ప్రజలదృష్టి నెంత యధికము
గనార్పించినదియు తెలియగలదు.

అతిథులకు వసతులు
ప్రతినిధులకు స్వరాజ్య పురియందును భిలాషాబాదు
నందును వసతు లేర్పిరుపజేసెను. తమ అతిథులకు తగిన వసతు
నేర్పరుచుటయందు ఆహ్వాన సంఘము వారు ప్రకంస
నీయముగ జాగరూకతను గవ్వరచిరి. ఇతర
పట్టణములలో పోల్చి జూచిన యెట్లల గయాపట్టణము
చిన్నది. అట్టివో నింతచాగుగ కనకు లేర్పరుపజుటకు ప్రకం
సనీయము. కాబు రాజేంద్రప్రసాదు బాబు ప్రసక్తియగార్లు
ఇందలి కష్టముల నన్నిటిని నోర్చిపనిచేసిరి.

సి. రా.

రైలుప్రమాదము
కొలహో, జనవరి 15:- జపాన్ మెయిలు కొలహు
నకు పోవుచు గొక్కుప్రమాదమునకు లొంగయ్యెను. 17 మంది మను
ష్యులు అదృష్టవశాత్తే. వారిగూడ తెలియబడెను. ముఖ్యోద్యోగు
లందరు యూరంగమును తిలకింపజోయిరి.

పోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటునుండి

1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్టాంపు సవరణ ఆక్టును సవరించుటకై వ బిల్లు

1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్టాంపు(సవరణ) ఆక్టును సవరించుట యొక్క ముగిసిన భాగము, ఇండియా గవర్నమెంటు ఆక్టుయొక్క 80-వ సెక్షను, (3) వ సబు సెక్షను ననుసరించి జారీయైన అమోదింపులకు గవర్నరు జరచుచున్న అంగీకారము ముందుగా పొందబడి యున్నందున, ఇందులన నీ కింది విధముగా తీర్మానించబడినది:—

- 1. ఈయాక్టును 1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్టాంపు (జాబ్బీ వ. ఇ) ఆక్టు అని చెప్పవచ్చును.
2. 1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్టాంపు (సవరణ) ఆక్టుయొక్క 8 వ సెక్షనులో "25-వ సెక్షనుయొక్క 1" అను మాటల తరువాతను అంకెల తరువాతను ఉన్న (2) అను అక్షరమును బ్రాకెట్లను విడిచి పెట్టి 3 అను అక్షరము నుంచవలెను.
3. అదే ఆక్టుయొక్క 1-వ సెక్షనులో, ఈ కింది సవరణలు చేయబడవలెను:—(ఎ) 5 (ఎ) (ii) ఆర్టికల్లో 'ఒకటిగా ప్రాసెయిడల్' అను కలము కిందనున్న '10-0-0' అను అంకెలకు బదులుగా '10-2-0' అను అంకెలను ఉంచవలెను.

(2) 5 (2) ఆర్టికల్లో 'ప్రభుత్వ స్టాంపు హాసీలు' అను పదముల కలములో 'హాసీలు' అను మాటల తరువాతి నీ కిందివిని ఉంచవలెను. అదేయేమనగా:—'పాతిక అణాస్టాంపు హాసీలు ఆర అణాగాను, ముప్పాతిక అణాది ఒక అణాగాను ఎన్నుబడవలెను.'

(3) 5 (3) (i) ఆర్టికల్లో, 'దస్తావేజుయొక్క వివరము' అను కలములో 'అయిదు రూపాయలకు' అను మాటకు బదులుగా 'ఏడురూపాయల యెనిమిది అణాలకు' అను మాటలను ఉంచవలెను.

ఉద్దేశములయొక్కయు కారణములయొక్కయు వివరము. ప్రస్తుతపు బిల్లు 1922 వ సంవత్సరపు 6 వ దశకు మదరాసు స్టాంపు (సవరణ) ఆక్టుయొక్క 1-వ సెక్షనులోని కొన్ని రిఫరెన్సులను సవరించుట ఉద్దేశపడినది.

క్లాజులమీద కాపీలు.

2 వ క్లాజు:—5 వ సెక్షనులోని సవరణ ప్రధానపు ఆక్టుయొక్క 23-వ సెక్షనులోని (1) వ సబు సెక్షనుకు సంబంధించి యున్నది. కావున (2) అను అక్షరమును, బ్రాకెట్లను విడిచి పెట్టుటకు ఉద్దేశించబడినది.

3 (2) క్లాజు:—5 వేలా ప్రత్యేకములను డిపాజిటుచేయుట, ఈడు లేక కుదురు—నీటికి సంబంధించిన ప్రదర్శనలకు వివిధ హాసీలు నూటికి 50 చొప్పున పెంచబడినవి. కాబట్టి యిటువంటి రూ 5,000 లకు మించి రూ 7,500 లకు మించనట్లును హాసీలు రూ 6-12-0 ల వారీ హాసీలున్న, రూ 6-12-0 లలో నూటికి 50 వ వంతున్న, అయి లేక రూ 10-2-0 లుగా ఉండవలెను.

3 (2) క్లాజు:—5 (2) ఆర్టికల్ ననుసరించి హాసీలు కట్టబడవలసిన దస్తావేజులకు మూడు దమ్మిడిలు, తొమ్మిది దమ్మిడిలు వివిధ గల స్టాంపులు కాలసియ్యవలెను. ఈతరహా స్టాంపు లిప్పుడు లేవు. మరియు వాటిని తయారుచేసి జారీచేయుటకు ఏర్పాటుచేయుట ఉపయోగకరముగా కలచబడలేదు.

3 (3) క్లాజు:—50 (3) (ii) వ ఆర్టికల్ ననుసరించిన హాసీలు, రూ 7-8-0 లకు పెంచబడినది కాని, ఈ కారణమువలన (3) (i) వ క్లాజులో చేయబడవలసిన సవరణ గమనింపబడలేదు.

మహమ్మదు హబిబుల్లా.

1922 వ సం॥ జనవరి నెల 8 వ తేదీ.

లెఫ్టినెంటు క్రొఫర్డుగారి హెచ్చరిక

విరోధీయులు భారతీయులకు సహాయపడిననే తే మ ము

జనవరి 17:— విరోధీయులగుటకు చేసిన కార్యకర్తలను లెఫ్టినెంటు క్రొఫర్డుగారిచేతికి అప్పగించి డియోగిజిల్ కురికావితేలికి వారిని సంపదించగా వారిల్లు కప్పిరి— ఇన్నిరోజులను భారతీయ ప్రభుత్వములయొక్క అయిరోహీయులకు సవిలు సర్వీసులొక్కటచేతులలోనుండెను. ఇప్పుడది భారతీయుల స్వాధీనమునకు జారిపోవుచున్నది. అయిరోహీయు లిన్నిదినములందుబోలే (ప్రభుత్వవిధి) తట్టబ్రాహ్మణుల వహించక సహాయము చేయబూనవలయును. సంఘభావముండినగాని భారతీయ ప్రభుత్వమునకు దుచితస్థానము అయిరోహీయ ప్రజలకు గలగదు.

పోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు

జనవరి 16 మంగళవారము

ర వి మ్యూ కా ఖ

సగరం గురురావుగారు నేలనుండి నెల్లూరు డివ్యూటీ కలెక్టరుగ మార్చబడిరి.

మహమ్మదు ఖాసీమాల్ సాహేబు బహదూరు గారు నెల్లూరునుండి గుంటూరు జిల్లాలో డ్యూటీకి మార్చబడిరి.

యం. వి. వెల్లాడిగారు అగ్రికల్చరు డివ్యూటీకు నెల్లూరునుండి అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

స్టానిగ వ్యవహారాల శాఖ

మీరు మహమ్మదు బక్షి అలీసాహేబు బహదూరుగారును చదలవాడ చక్రవర్తి రావుగారును ఏలూరుమ్యూనిసిపాలిటీ కమిషన్ నియమింపబడిరి.

కోమలేశ్వరంపేట లక్ష్మీ నరసింహస్వామిగారు తిరుకాపి మ్యూనిసిపాలిటీ కమిషన్ నియమింపబడిరి.

బొల్లిని మనిస్వామి నాయుడుగారు చిత్తూరు జిల్లాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. పంతుల నుచ్చారాయుడుగారు కృష్ణాజిల్లాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఆర్. రామచంద్రగారు డెల్టాజిల్లాలో సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బి. శ్రీనివాసరావుగారు హాస్పేట నాలూకా బోర్డు క్రెమియేషన్ డివిజన్ లో ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

మిస్. జె. యం. జె. రాధా క్రిష్టికేసు శ్రీలక్ష్మమ్మ మెంటు కలెక్టరీ అందు ప్రెయినింగు స్కూలు నూపరింపబడి టుగ ఇండియన్ ఎడ్యుకేషన్ కమిషన్ నియమింప బడిరి.

పి. దొకస్వామినాయుడుగారు కడపజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ లు కన్స్టబుల్ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

రావిపాటి రామయ్య గారు గుంటూరు జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కన్స్టబుల్ సభ్యులుగ నెన్నుకొన బడిరి.

ఆప్తను వర్తమానములు

దిలాస్ ను గల్లుకు వేయుట

మొవతూ, జనవరి 17:—చాలకాలమునుండి కరిహద్దురాజ్యములందు అల్లరులు జరుపుచు దోపిడీలుచేయుచు, కొలదికొని లక్రికము ఒక మోటారు డ్రైవరును దయాహినుడై ఘోరమానవధించిన దిలాస్ అను నరకు నేటిదినము ఉరిపెట్టబడినది.

అమీరు జలాలాబాద్ నం దుండుట

అమీరుగారును, ఆతనివారమును ప్రస్తుతము జలాలాబాద్ నందున్నారని తెలియుచున్నది.

ఆప్తను విద్యాశాఖ—మొచిపండితులు

అనేకమంది (మొచిప్రాసెంగలు ఆప్తసాధనమున విద్యా శాఖలో నుండి) విద్యార్థులుగా నియోజింపబడిరి. నూతనముగా స్థాపించబడుచున్న ప్రాంతవిద్యాలయములలో గంభీరార్థికారము క్రింద నేనెలకొల్పబడును. ఒక (మొచి) పురాణానుశాస్త్రజ్ఞుడు గూడ నింకలో కాబూలునగరమునకు రానున్నాడు.

ఆప్తనుగనులపరిశ్రమ

ఇటలీభూగర్భశాస్త్రజ్ఞుడు వర్మేర యక్షనతకు ఆప్తను స్థానముననున్న లోలిసంపత్తి సంతయు నన్వేషించుచున్నాడు. నేలబాగు, రాగి, యినుము, బంగారు, వెండి, గంభీరము గనులు విరివిగానున్నవి వారు తెలిసిరి. రాకపోకల కనుకలముగ నేర్పరుపబడినగనులనుండి మంచులొత్తము రాగలదని తెలియుచున్నది.

కాలమానము

జనవరి నెల 18 వ తేదీలో అంతమొందినవారమున డి. జి. ఆర్. టు, తిరుచినాపల్లి తంజావూరులయందు అత్యధికముగ వర్షములు కురిసెను. చిత్తూరు, ఉత్తరకర్ణాటక, మధ్య, తిరువల్లూరులయందు అధికముగను, నేలం, నీలగిరిలయందు కొంచముగను వర్షములు కురిసెను. సర్కారులయందును, డి. జి. నునందును వర్షములు తక్కువగనున్నది. విరివంటి మరల నాలుగు ప్రారంభమైనది. జొన్నలు, రాగలు, నువ్వులు చల్లుట ప్రారంభింపబడినది. పంటలు పొగుగ కృత్తి చెంచుచున్నవి గాని కర్నూలు బల్లారిజిల్లాలలో మాత్రము మెట్టయెలల కృత్తిచెందులేదు. బల్లారిలో ప్రభువులకు తగినంత మేతలేదు. తంజావూరులో అధికముగ వర్షములు కురియుటచే వరిపంట కొంతకడిపోయినది. బల్లారియందలి కరినీరులు మిగుల అసంతృప్తి కరముగనున్నది.

నరసరావుపేట తాలూకాబోర్డు

ఎన్నికలతగాదా

(జస్తిసు సైన్సుగురి యెదుట)

జనవరి 17 బుధవారము

గుంటూరుజిల్లాలో నరసరావుపేట తాలూకాబోర్డుకు పార్టీసారథి నాయుడుగారి ఎన్నికను త్రోసివేయుచు నుత్తరువుచేయుగా, నావికయమై సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ అంగీకరించుటకు నిశ్చయించు డాక్టరు యస్. స్వామినాథన్, కే. జే. కాచారిగారు కోరిరి.

కేసువిషయము లేవనగా:— కే. పార్టీసారథి నాయుడుగారును మరొకరును నరసరావుపేట తాలూకాబోర్డు సభ్యులు అగజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులచే నెన్నుకొనబడిరి. ఎన్నికలగుర్తి ప్రకటనము 1922 సెప్టెంబరు 28 వ తేదీ పోర్టుసెంటు బోర్డు గెజెటులో ప్రకటింపబడినది. సభ్యుల ఎన్నికల గుర్తిన ప్రకటనము సంతకము చేసినపుడు జిల్లాబోర్డు ఆధ్యక్షులు సెప్టెంబరు 25-వ తేదీని మద్రాసులో నుండి, పిదప గుంటూరులో నొక ప్రకటనము సెప్టెంబరు 29-వ తేదీని అయినచే సంతకముచేయబడి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడ ప్రకటింపబడినది. తాలూకా బోర్డుకు పార్టీసారథి నాయుడుగారు అధిక సంఖ్యకులచే అధ్యక్షుగ నెన్నుకొనబడిరి. మరియు అభ్యర్థి మాత్రముండెను. పోర్టు సెంటు బోర్డు గెజెటులో ప్రకటనము సంతకమైనపుడు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు జిల్లాలో లేకుండుటవలన ఆయన్ని కలు చెల్లబాల వ నియు, కే. పార్టీ సారథి నాయుడుగారు తాలూకా బోర్డుకు సరిగా ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు గారనియు, అందువలన ఆయన సభ్యత్వముగ ఎన్నుకొనుట చెల్లదనియు, ఆయన అభ్యర్థి జిల్లాజడ్జి దరఖాస్తు చేసికొనెను.

జిల్లాజడ్జి యాచివయముల సంగీకరించి, (వెసిడెంటుజిల్లాలో లేనపు డధికార ముండదు గావున యెన్నికలు చెల్లదని ఉత్తరువుచేసిరి.

పార్టీసారథి నాయుడుగారి పక్షమున డాక్టరు స్వామినాథనుగారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని కంటమాత్రమున అధికారము పోలేదనియు, గెజెటులో ప్రకటనము ఆర్డరువార మక్కుర లేననియు, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడ ప్రకటనము జాలుననియు వాదించిరి.

స్వామినాథన్ రివిజను పిటిషన్ దాఖలు చేసికొని, క్రొత్త ఎన్నికల నాపుడల జేయుట కుత్తరువు చేసిరి.

ఆంగ్లో హైందవుల వగవు

కలనల్ గిడ్డిసుగారి క్రసంగము.

బొంబాయి, జనవరి 16:—ఆంగ్లో హైందవ సంఘమువారిచే సన్మానింపబడిన సమయమున ప్రసంగించుచు కలనల్ గిడ్డిసు గారిట్లు ప్రసంగించిరి. మనలో కొంతమంది కేవల స్వాగతములే స్వనాళికలందు ప్రయత్నములకు లోనై యుండిరి. అంతియైనవ్యులు లే మ న క ర్త మా న హీ న ద క కు కారణము. మన మందరకుడి పరిచేసిన గాని మనకు ముక్తి దొరకదు. సంస్కరణములు కల్పినవారవార ఆంగ్లో హైందవుల స్థితి చాల హీనమైనది. ఈమధ్యము పరిస్థితుల కనుకలముగ అయిరోహీయులు తమ జీవితముల మార్పుకొనుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారుగూడ తమ దృష్టిపథమును మార్పుకొనవలసి వచ్చెను. సంస్కరణములు మనస్థితి బాగుకావలసినదనుట కల్ల. మనలో కొంతమంది ఆంగ్లో హైందవులు నుఖ జీవనము ను గ దు పుచున్నారేమో గాని, వారు అల్పసంఖ్యకులైయుండి సంఘమున కేమియు సుపకారము చేయుచుండలేదు. వారిని సంఘ ప్రోహలనక తీరదు. మనసంఘమువారిని వెలిచేసి ప్రభుత్వశాఖలందెల్ల భారతీయులే శత్రుకొనబడుచున్నారని కనుక మనము జాగు జేసికొనా అభివృద్ధి లగుదుము. భారతదేశముననున్న సర్వ జాతులను తేనుము కలుపుకొని యెవరగుటల సామరీతిని శక్తమాంధోళము చేయుచునే కృపరిపాలనను సంపాదింపటకు సంసిద్ధులైన మిత్రవాదులతో ముగిమేకమై కృషిచేయవలయును. ఆంగ్లేయులవై నిక విశ్వాస ముండుకొని వారివై నా భారపడమాడదు. ప్రభుత్వమువారుమాత్రము మామై కరుణ యించి కర్తవ్యములందు సాయపడవలసి నమ్మదన. మన యనే నాదేశములందు స్వచ్ఛముగా జేయ ప్రభుత్వమువారికి సాయపడుచుంటిమి. ఇప్పటికిని అట్లే సిద్ధపడియున్నారము. అయిన నీచమైనవృత్తిచేసి ప్రభుత్వమువారికైన నేమి యెవరికైన నేమి సేవచేయవలయును. ఇది లేదనింపుగాను. సత్యము నునువ కలసినచ్చెను.

దేశీయ వార్తలు

గాంధీ మహాత్ముని ఆస్వసత

మహాత్ముడు ఎరవాడ చెరసాలలో మనోవ్యధను
కొంత చిత్తచాంచల్యమును కలిగియున్నాడను వదంతి

దీనిని ఉద్యోగు లింకను స్థిరముపలేదు
జపానుదేశమువారు మహాత్ము సత్యధికముగ ప్రశంసించుట

దేశబంధు దాసుగారి త్యాగవైరాగ్యములు

దాసుగారు సకలభోగములను క్రమక్రమముగ వదలివేసి యిప్పుడు కలకత్తాలో నున్న
వివ్యభవనమును భూములనుగూడ విక్రయింపదలచి పత్రికలలో ప్రకటించుట
రాజకీయ వైదీలకు గ్రంథములు - డాక్టరు సత్యపాలుగారి విజ్ఞప్తి

గాంధీ మహాత్ముడు

స్వల్పమగు చిత్తప్రమ కలిగిన దనువార్త

ఈవదంతి స్థిరపడలేదు

గాంధీ మహాత్మునికు ఎరవాడ చెరసాలలో
మనోగ్ధానియేగాక యొక విధ మగు చిత్తవిభ్ర
మముగూడ కలిగినదనియు దీర్ఘ కాలము మహా
త్ముని నొంటికిగా ఏకాంతవాసమున నుంచుటచే
నీ అస్థిమయ కలిగిన దనియు కొందరు చెప్పుకొను
చున్నారు.

ఇది నిజ మని ఉద్యోగు లింకను తెలుపలేదు.

దీనినిగూర్చి బొంబాయి క్రమరణ సంఘాధికారికి
ఇతర ఉద్యోగులకుగూడ వ్రాసిరి. ప్రధాన కనుగూ
చున్నారు—(స్వరాజ్య విలేజ్.)

గాంధీమహాత్ముని జపానువారు

వినుతించుట

“ఇహలోక సౌఖ్యపరిత్యజము భోగలాలసత్వమును విక్ర
మముగ నున్న యీ కలికాలమునగూడ కడుదృఢచర్యమున నొ
క్క వాచనముగా కట్టికొనిదిమాత్రమే చిత్తములను స్వాయత్త
మొనర్చు కలుగుట మహాదృఢముగా కనబడుచున్నది. ప్రపంచ
చరిత్రయందు జేపాను దేశదేశమున నెవ్వరిని గూడ నేడు
గాంధీమహాత్ముని ననుసరించుచున్న రీతిని కొట్టికొనిది
ప్రజలనుసరించుచుండలేదు. 7 కొట్ల మంది మహాత్మునియు
లుగూడ గాంధీ మహాత్ముని ఆచరిం తలచాల్సియుండుట మరి
యు ఏకేవము. సోకేట్సు, ఏనుక్కిములతనవారే గాంధీమహా
త్ముడు తప్ప నంతటి మహానీయులు మరల నెవ్వరు నడచలేని
యొందలేదు. సాధులకు యోధులకు నుండు సులక్షణములు
అన్నియును గాంధీమహాత్మునియందు సంపూర్ణముగ మూర్తీ
బింబము. గాంధీమహాత్ముడు విప్లవవాదమును తిరస్కరించి,
కమలపాపానుసరిని గార్హవిధానములను మహాత్ముని విధా
నముననుసరింపజేయుచు లేదు. వారికందరికిని ఆధారము పడు
బలము. గాంధీమహాత్ముని కారాగారము కేరళమున ఆర్యశక్తియే.
అతడు పశుబలమును పూర్తిగా ఛిక్కిరించెను. బ్రిటిషుదొరకన
చువారు గాంధీమహాత్ముని కేరళమున కారాగారమున బంధింప
గలరుగాని అతని యుద్ధమును మాత్రము నిరోధింప
జాలరు. అది యిప్పుడు జాతీయోద్ధముగా మారిపోయినది.
పశుబలప్రధానము లగు విప్లవములకల ప్రపంచమునందుకలను
మట్టి చేపయియుండుటచేత్తులభివృద్ధిగలదు విప్లవభివృద్ధి
కు ప్రపంచమును లండనును ఆర్యులతో నడిపించుచున్నారు.
ఆసియాఖండవాసియే మరల నిట్టి మహోద్ధమునకు ప్రారం
భకుడగుభాగ్యము. జేపానుకుండుట మేమత్యధికముగనుపొందు
చున్నామని ” జపానుదేశమున బ్రిటిషుదొరకనునందరి దిన
పత్రికలన్నిటిలో నున్నట్లుగా కాగ్రహించితిమి నొకటి
పత్రిక ప్రకటించినది బ్రిటిషుదొరకందీ విలేజ్ బొంబాయి వ్రాసి
అపత్రికకు తంతివార్త నుండును.

రాజకీయవైదీలకు చెరసాలలో

పుస్తకముల నిచ్చుట

డాక్టరు సత్యపాలుగారు

లాహోరు నేషనులపత్రికకు ఈనెల 9 వ తేదీన డాక్టరు
సత్యపాలుగారి రీతభుక్త వ్రాసిరి.

చెరసాలలో నున్న రాజకీయవైదీల కొనుగోటుకు
మంచి పుస్తకములను పంపవలెనని నేను మనక జేయుటకు
విజ్ఞప్తి పంపగా కొందరు మిత్రులునాకడకు కొన్ని పుస్తకముల
ను పంపిరి. వానిని నేను కొన్ని చెరసాలలో వు
పంపిరి. ఆ గ్రంథములు చాల వు. వివిధవిషయములను
గూర్చిన గ్రంథము లింకను చాల నధికముగా కావలసియున్నవి
గాన నట్టి గ్రంథములను మొనరించుటకు మిత్రులకాయాలమున
నేను జేయుటను కోరుచున్నాను. చెరసాలలో నున్నవారికి
గ్రంథములు చాల మనస్సొందిన కలిగియును. బంటరిగానున్న పు
డవి పరమమిత్రులు లగును. కష్టదశలందు గ్రంథముల అధిక సహ
యకరములగునగాన స్వరాజ్యముకొరకు సంకల్పముతో వ్యేచ్ఛకు
పరిత్యజించిన జేకర్లకు కీరితిగా గ్రంథములను పంపుటకు జే
యులందరును తోడ్పడ గోరెదను.

రాజకీయ వైదీలగుండ గ్రంథములను చదువునట్లు వారి
కానకైని కలిగించుటకు వీలైనంతవరకు మనము ప్రయత్నిం
దగును. అట్లు చేసిన, వారికి జ్ఞానాభివృద్ధియు సద్వర్తనమును
లభింపజేయు. అది త్వరలో నెరవేరవనిగాడు గాని క్రమంగా పని
చేసిన తర్వాత నెరవేరగలదు పుస్తకములను చదువగూడదని చెర
సాలనిబంధనలతో లేదు. కాని పుస్తకములు లభించుట కష్ట
ముగా నున్నది గాన వైదీలకు మంచి గ్రంథముల పంపజేయుటకు
మన మందరమును గట్టిపడెత్తు మొనరింపవలెను. మొదట రాజ
కీయ వైదీలకు ముఖ్యముగా పుస్తకముల పంపజేయవలెను.

1. భగవద్గీత, సత్యాగ్రహకాళిక, దశమశ్లోకం, జవహర్
సాహెబు, సంఘ్య, ఖురాను, మరీపు, వేదాంత గ్రంథములు
మున్నగు మతగ్రంథములు.
2. తత్వవేత్తలు, సాధువులు, రాజకీయ నాయకులు
మున్నగు మహానీయుల జీవచరిత్రములు.
3. సాంఘిక ఆర్థికవిషయములకు సంబంధించిన గ్రం
థములు.
4. కథలపుస్తకములు నగలు మున్నగు గ్రంథములు.
5. హిందీ, ఉరుదూ, గురుముఖి, ఇంగ్లీషు మున్నగు
భాషలను నేర్చుకొనగోరువారికి కావలసిన వాచక గ్రంథములు
మున్నగునవి ముఖ్యముగా కావలెను. రాజకీయ మతవివాదాలకు
సంబంధించిన గ్రంథములను మాత్రము పంపగూడదు వానివలన
లాభము లేదు. వానిని పంపినను ఉద్యోగులంగీకరింపదు.

కాంగ్రెసు సంఘముల కార్యదర్శులును వైదీలబంధు
మిత్రులును చాలాశక్తితో పనిచేసి గ్రంథములను సమకూర్చి
పంపగోరెదను. వైదీలువానిని చదివిభద్రవరదీ పనితీరిని విచ్చుట
మంచిస్థితిలో మరల పంపివేయు చుండురు. ఈరీతిగా నొక
గ్రంథమును పంపి మరల తెప్పించుచుండు గ్రంథాలయమును
నే నేర్పరుప గోరుచున్నాను. ఎల్లవారును సహాయమొనరింప
గోరెదను.

దేశ బంధు దాసుగారి గొప్ప త్యాగము

తమ దివ్యభవనము నమ్మి వేయసమకట్టుట

సర్వభోగముల వరిత్యజించుట

మరమువైరాగ్యమును బూనుట

భారతదేశమునందు దేవరెంటి అధికముగ భోగములను త్య
జించగలుగుదురో అంతఅధికముగా ప్రజలు వారిని గౌరవించుట
భారతీయుల కది ప్రత్యేకత్యక్తి సహజముగా మై యున్నది.
విరాగులును సన్యాసులును గూడ రాజకీయరం
గమున ప్రవేశించుట గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము క్రిందనే
ప్రారంభమైనది. గాంధీమహాత్మునిత్యక్తి లగు విరాగులతో
సౌఖ్యభోగపరిత్యాగులతో దేశ బంధు విత్తరంజనదాసుగా
రగ్నేసరులని దాసుగారినిదేవులుగూడ సంగీకరింపకతప్పదు.
దాసుగారు కలకత్తా మోక్షార్థ స్వాధ్యాయశాలలో నగగబుద్ధి
దైయుండి అమితభవము వార్జించుచు దానిసంతయు వారిదు
త్యక్తిప్రాయముగ సంకల్పముతో వరిత్యజించెను.
ఈమహాత్యాగ మొనరించుట ఎంతకష్టమో
దేశగ తెలుపుటనవలెను. పిమ్మట క్రమక్రమముగా తాను
గడించినవాని కొక్కటొక్కటిగ దాసుగారు త్యజించ గలిగె.
ఇప్పుడు కలకత్తాలోనున్న దాసుగారిభవనముగూడ విక్రయింప
బడుచున్నదని అటార సి ఎన్. సి. బోను గారి
సంకల్పముతో పత్రికలలో ప్రకటనలు కనబడుచున్నవి. దాసు
గారిదివ్యభవనమును కలకత్తాగ్రంథమున కట్టించి కొన్నివిండు
మూర్తమె యియ్యెను. దానిని అమ్మకుండు నుంచుకొన వలెనని
కోరినవో దాసుగారు రట్లు చేయుట కావలసిన సామర్థ్యములేక
పోలేదని నోట నాలుక గలవారికందరికిని తెలిసినవిషయము.
భోగపరాధులగునవాం కిదిగొప్ప దుర్మకమనియే, త్రోచునుగాని
వైరాగ్యసంపన్నుల కట్లుతోచదు. ఆయన సన్యాసితో సమాన
మగు నవభయందున్నాడుగాన సర్వభోగములు వారనిద్యుష్టిలో
త్యజిప్రాయములే. ఈమహాత్యాగములకల దాసుగారిని
సర్వజనులు సత్యంకభక్తితో నేమింతమానరని యొక
భారతీయుడు కలకత్తా స్టేట్సుమన పత్రికకు వ్రాసెను.

దేశబంధు దాసుగారు

కాననసభలో నుండి పనిచేయువలెనని తెలుపలేదు

స్టేట్సుమన పత్రికలోని వ్రాతలు నిజముగావు

“కాననసభలను బహిష్కరించి స్వరాజ్యముకొరకు
ఆందోళనముచేయుట నిష్ఫలము. కాననసభలకు వెళ్లియే ఆందో
ళన మొనరింపవలె”నని దేశబంధుదాసుగారు తెలిపినది స్టేట్సుమన
పత్రికలో ప్రకటించబడినది. దాసుగారు లేమియును
తెలుపలేదు.

కాననసభలలో నుండియు కాననసభలకు వెళ్లకుండను
ఈ రెండుమార్గములచేతను మోడ వానిలో పనిసాగకుండు జేయు
టయే దాసుగారిఆభిప్రాయము. ఈవారపాటునుగూర్చి స్టేట్సు
మనపత్రికాసంపాదకునకు వ్రాసిననగూడ సతకు తనపత్రికలో
సవరణను ప్రకటింపక మిన్నకుండెను. రాజ్యపరిధి యిటీసల
పలికిన వా క్యములను బట్టి దాసుగారు తమ
విధానమును మార్చుకొందురను వార్తగూడ నసత్యమే అని బంగ
లారు కథ యను (కలకత్తా) దేశభాషాపత్రికలో ప్రకటింప
బడినది.

దాసుగారి భూములను గృహమును వేలమువేయుట

దాసుగారు మిత్రమగు భవము వార్జించినను ఏమియును
నిలువచేసి యుండలేదు. ఆయన ఎప్పుడును భవముగూడుగా నుం
డలేదు. పాటకజను లనబడు బీదసాదలకు జనసామాన్యమును
తన్నుండి విడదీయునట్టి యొక్కొక్కరు లంతశక్తియుగ తొలగి
పోయిన నంతమేలనియే దాసుగారిభవమును కోరుచుండిరి. ఇపు
డు దాసుగారికి కలకత్తాలో భవానీపురమును పేటలో గలభవన
మును శివపుర మను పేటలోగల భూములును గూడ వేలములో
విక్రయింపబడు నని పత్రికలలో ప్రకటించిరి. (అమృతబాధు
పత్రిక).

పాడచెరసాలలో ఆకాశిభైదీలు

తెలపాగాలను మతచిహ్నములను తొలగించిరను
మాట నిజముగాదు

ప్రచురణసంఘాధికారి లేఖ

ఎరపాడ చెరసాలలో నున్న ఆకాశిభైదీల యొద్దనుండి వారి కిలపాగాలను (ఇతర చెరసాలలో నున్న సిక్కుభైదీలకు సాధారణముగా నీయబడుచున్న) యితర మతచిహ్నములను ఉద్యోగులు బలవంతముగా తీసికొనిరని 16 వ తేదీ బొంబే ప్రాంతీయ పత్రికలో ప్రకటించబడినది. కలబాలుచెర సాలలలో నున్న ఆకాశిభైదీల ఖయీదీల కియ్యబడుచున్న వాని నన్నిటిని ఎరపాడచెరసాలలో నున్న వారికి గూడ నిచ్చుచున్నామి. తేలియ చెరసాలల విచారణ సంఘమువారి యెదుట సిక్కులు సాక్ష్య మియ్యగా వారు తమనివేదికమున 287 వ పార్కమునందు ముద్రించినవానికంటెను హెచ్చుగానూడ వారి కిచ్చుచున్నామి రని బొంబే ప్రచురణసంఘాధికారి 17 వ తేదీని ప్రకటించెను.

పూనాలో బహిరంగసభ

ఎన్. సి. కెల్కర్లగు రధ్యక్షత వహించుట

గయాకాంగ్రెసు తీర్మానములనుగూర్చి వివరించుటకు 16 వ తేదీ సాయంత్రము పూనానగరమున కివాళి మండలియన ఎన్. సి. కెల్కర్లగు రధ్యక్షత వహించి బహిరంగసభ జరిగినది భోపల్కురుగారు మహాసభావిశేషములను వివరించి వాకు నెహ్రూగారు మాత్రమే నేర్పించుటకు గల కారణములను తెలిపిరి. రాజకీయ విషయములందు తత్వవ్యక్తములు రెండు తరుణములవారిని భిన్నముగా నుండెను. అధిక సంఖ్యకులు తమవట్టును వదలకపోవుటచే స్వల్పసంఖ్యవారు ప్రత్యేకము నేర్పరువలసివచ్చిన దని డి. వి. గోఖలేగారు నుడిపిరి. మా మతమువారి వాదము సహృదయము గాన తేలియుండదు మావాదము నామోదించువరకు మేము బోధించుచునే యుండుమని కెల్కర్లగారు నుడిపిరి.

అలిఘరు జాతీయ మహమ్మదీయ

విశ్వ విద్యాలయము

పరీక్షల వివరములు

ఈనెలలోను మానవ్యలేఖండన రెండువిధముల డిగ్రీ (బి. ఏ) పరీక్షలు ఏప్రిల్ 2 వ తేదీ నిరువారమునాడు ప్రారంభమగును. వానికి దరఖాస్తులు ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీలోగా అలిఘరులో రిజిస్ట్రేషన్ చేరవలెను. 'మానవ్యములు అక్క ప్టదేశములో యీసంవత్సరము నాణ్యమైనవిషయములలో మాత్రమే పరీక్షలుజరుగును. (1) ఆంగ్లభాషావాఙ్మయము (2) మహమ్మదీయ గ్రంథములు (సైదీను) (3) సాంఘిక శాస్త్రము (సోషియాలిటీ) (4) హిందూవిశ్వాశ్రయము (హిందూ డిగ్రీ) పరీక్షలు నిరుదు చేయబడినవిబంధనప్రకారమే జరుగును. ఇట్లాడే (5) పరీక్షయను మెట్రిక్యులేషను పరీక్షయను మార్చి 2 తేదీని ప్రారంభమగును. వానికి దరఖాస్తులు ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీలోగా అలిఘరులో రిజిస్ట్రేషన్ చేరవలెను. ఇతరవిషయములను తెలియగోరువారు'రిజిస్ట్రేషన్ చేసినలయిస్టామియా యూనివర్సిటీ అలిఘరు'అను చిరునామాకు వ్రాయవలెనని రిజిస్ట్రేషన్ చాయకుగారు మాకు తంతిచా ర్తనవేసిరి.

డాక్టరు టి. ఎన్. ఎన్. రాజనుగారు

విమనరబంధమగువ్యాధివలన బాధపడుచుండుట

చికిత్సచేయుంపుకొనుటకు చెఱసాలనుండి వదలుట

డాక్టరు రాజనుగారు ఆసహాయవాద నాయకులలో నొకరుగుటచే వీరికి కారాగృహవాసము చేయబడి సొలంకోటు చెఱసాలకు పంపబడిరి. ఆమె బాధపడుచు వ్యాధి కలిగినందున దవరలు హాస్పిటలులో వ్యవస్థపరచుమిద చికిత్స చేయించు కొమ్మట యిలవలె వారి నా రెండుసాలనుండి వదలిరి.

ఆరవ ఆంధ్ర సారస్వత మహాసభ

గుంటూరుజిల్లా నండువూరులో ఈనెల 20, 21 తేదీలను జరుగును

సామాజ్య శాసనసభ

మొన్నటి ప్రశ్నోత్తరములు

డిప్టీ. జనరల్ 16:—మొన్న సమావేశమైన సామాజ్య శాసనసభకు చాలాకాలముండిన వర్షియూండి. భారతదేశమునకు సంస్కరణము లిచ్చుటయందు మౌలికంగా దిస్పాచ్ సభ్యుల యెదుట సమర్పించవలయునని శేషగిరి అయ్యంగారవిశ్వప్రశ్నకు మాల్కాము హాయిలీగారు దిస్పాచ్ సభ్యుననియు, 21 వ తేదీ సభయెదుట సంచుతు ననియు జవా బిచ్చిరి.

అవును (శేషగిరి అయ్యంగారట్లు ప్రశ్నించిరి:—భారత ప్రభుత్వమువారి దిస్పాచ్ సభ్యులయెదుట హాయిలీగారు పెట్ట గలరా?

హాయిలీగారు:—దిస్పాచ్ రోమియను మౌత్రిగారికి పంపబడియుండలేదు. తీర్మానముచుకమే వారికి పంపబడినది.

జంబాదాస్ గారికి బదులు చెప్పుచు ప్రభుత్వమువారి ట్టు తెలిపిరి:—స్థానిక ప్రభుత్వములవారి యభిప్రాయములు సర్వము తెలియలేదు. అది తెలిసిన వెంటనే ఓ.ఎస్. సర్కిల్ విషయము చర్చ జరుపబడును.

అవును మాల్కాము హాయిలీగారు ఆసర్కిలర్ రహస్యమైనది గనుక స్థానిక ప్రభుత్వముల జవాబులు ప్రకటింప గలుగుదుమా యని యనుమానమును తెలిబుచ్చుచు జంబాదాస్ గారి విషయమున నిర్బంధముపడుచు రని తెలపిరి.

శ్రీనియోగిగారి ప్రశ్నకు బదులు చెప్పుటకు లేది తమకు నూతనకడలికి సాదరభావమున స్వాగత మిచ్చినందున సభవారి నభినందించిరి. పిమ్మట నియోగిగారి మరయొక ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుచు హాయిలీగారు ట్టు చెప్పిరి:—కానవనియదమైన సమావేశము చేసిరి గట్టుటకు మందుసామానుల వాడుటకు పూర్వము హెచ్చరించవలసినది యావశ్యకమని స్టేటుకాన్సిలునందు నామోదించబడిన తీర్మానము జరుపుచుబడినది. భారత ఆంగ్లేజుదేశములందు యెక్కిమ్యాటివుల చర్యల నరీక్షించి తగినవిధానముల నేర్పింప నసాధ్యమని తెలిపినది.

అవును నియోగిగారు ట్టు ప్రశ్నించిరి:—అటులేన యా తీర్మానమును స్టేటుకాన్సిలునందు నుపపాదించబడినపు డీమాత్రముల విధియుట యస్సాధ్యమని తెలపబడియుండలేదా?

హాయిలీగారు:—ఈవిషయమున విస్సెంటుగారు తాగు గ వాటియ్యగలరు.

తరువాత మోహాల్ గారి ప్రశ్నకు బదు లిచ్చుచు బర్దక్ గారు ట్టు తెలిపిరి:—80 మంది అయిరోపీయనుల వి.యం. యస్ ఉద్యోగులును నియోజించి, వారైదు సంవత్సరములు ఉద్యోగము నన్ని తరువాత పునఃవేక్షణకు పోవుటకు వారింగింది సంవత్సరమునకు 100000 పాముల వెక్స్ వక్ యిచ్చాట్టు నిర్ధారణజేసెను. ఈ విషయమున మంత్రిని ప్రభుత్వమువారిని జరిగిన యుత్తరప్రత్యుక్తములు ప్రకటించబడినవి. ప్రత్యేకముగా భారతీయులకుగాను వి. యం. యస్ కాఫీ కల్పించబడెను. ఇప్పుడు అయిరోపీయలు మెడికల్ కాబులయ వేరను లాటును తీర్చుటకే యవిధానము అనుసరింపబడినది. 10000 పాముల వెక్స్ వక్ విషయము తప్ప అయిరోపీయోద్యోగులు వి. యం. యస్. చెరులేవనులకు నిబద్ధులగుచుందురు. ఈ 80 మంది యుద్యోగుల కంఖర్పు భారతీయ విద్యార్థులనుండియే వ్వముపెట్టబడును.

ఈయుత్తరము ఆనేకుల ముక్తభూతులకేవలెను. ప్రశ్నలనేకములు అడుగబడెను.

రంగారాగారు:—ఈ మాపుచింది యుద్యోగులను ప్రత్యేక సౌకర్యముల నిచ్చియిని నియోజింపనేమి యవసరము? జవాబు:— అభ్యర్థులు రావందుకే.

ప్రశ్న:—ఈకాభాధికారాలకు మౌత్రిగారు నీవిషయము విచారించిరి?

జవాబు:— ఎవరిని బి. యం. యస్. గా నియోజించుట యవసరది (డిప్యూటీ మెంటు) మౌత్రిగారుచేతులలోలేదు.

ప్రశ్న:— వారిని విచారించియేని విచారించితిరా? జవాబు:— లేదు.

నియోగిగారిప్రశ్న:— పశ్చిమెంటు క్యాడెటునందు భారతీయులసంఖ్య నిర్ణయించబడినదా?

జవాబు:— ఇంతవర కేమియులేదు. ఇప్పుడు 91 భారతీయోద్యోగులు, 50 అయిరోపీయోద్యోగులు నున్నాడు.

మహారథ్ గారి ప్రశ్న:— ఈ 80 యుద్యోగులకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కల్పింప నేమికారణము?

జవాబు:— అది కేటలము మార్కెటుచేటును బట్టియుండును. (అయిరోపీయ క్యాండిడేటు రావందున వారికి సౌకర్యములు అను హెచ్చుకరలనిచ్చి, తయ్యకట్టు చేయవలయును.)

అసెంబ్లీ సమావేశము

తృతీయ దిన చర్య

ప్రశ్నోత్తరముల యనంతరము వర్తక శాఖాసభ్యులకు ఇచ్చుగారు గినులపరిపాలనమునకును పరిశీలన సంబంధించిన వ్యా యనూత్రముల ప్రోడీకరించుట కేర్పరుపబడిన సంఘమువారి నిజ దీక్షను సమర్పించిరి. పిమ్మట క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ అమెండ్ మెం టుడిట్టు చర్చకువచ్చెను. వారంటులేనిది పోలీసువారివలన అక్రమ చేయబడినవారు నామీనుమిడి విడుదల గావంప జడవలెనని అగ్ని హోత్రిగారు సవరణ నుపపాదించిరి. ఈసవరణను తరువాత విచారించవలెనని రంగారాగారు వేరొకసవరణ నుపపాదించిరి.

ప్రభుత్వమువారు రెండుసవరణలను ప్రతిపాదించిరి. కాని రంగారాగారి సవరణ అధిక సంఖ్యకులచే అంగీకరింపబడినది.

వారంటు లేకుండ నొకని కరెన్సుచేయుటకు పోలీసు ఉద్యోగి తనకావేదానునకు (చారిత్రాత్మకముగ నుత్తర వొసగివచ్చుచు అరెస్టు కాబడువాని కా యుత్తరపు చూపించబడవలెనని రంగారాగారు సవరణనుపపాదించిరి. శేషగిరిఅయ్యర్ మాన్ ఆలీ హతచంద్రగార్లు సవరణను బలపరిచిరి. సర్ మాండ్లెఫ్ ఫీల్డ్ చర్చిమర్లగార్లు ఆరెస్టు చేయబడినవానికి కారణము సాధారణముగ తెలుపబడును. కావున సవరణ యవసరమని యాక్షేపించిరి. కాని సవరణ జెగ్గెను.

80-వ శ్లెక్ ప్రకారము ఆరెస్టు కాబడినవాని ఆస్తిని త్రవ్వకేసినవో వానినిగూర్చి ఆయాస్థితో సంబంధము కలవా రె కరయినను 6 నెలలలోపుగా ఆస్తి నాక్షేపించవచ్చుననియు ఆస్తి యాక్షేపణ ఆలస్యము కలిగి టుకై ఆసతసవరణ చేయబడుచో త్రోసి వేయదగుననియు నియమింపబడినది. శ్రీనివాసరావు గారు చివరి మినహాయింపును తొలగించవలెనని తెచ్చిపసవరణ యంగీకరింపబడినది. ఆరెస్టుయిన యతడు నిజమిత కాలములో పునఃకనపించినవో ఆస్తినివచ్చునది వదలించవలెనని రంగారాగారి సవరణ 'చెక్స్'ను తచ్చినపుడు సభవారు ఫలహారమునకు తేలిరి.

ఫలహారానంతరము రంగారాగారి సవరణ యంగీకరింపబడినది. అధికారసభ్యులు ప్రతిపూలముగ సమష్టికై లిచ్చిరి. జప్తు చేయబడిన ఆస్తిని ఆక్షేపణ కిటికక విచారణ పూర్తియగు వరకు అమృతపాదన రంగారాగారి సవరణ ప్రభుత్వము వారిచేతను సభవారిచేతను అంగీకరింపబడినది. అవిభక్తులుం బలులలో చేరిన యతడు ఆరెస్టు ఆయినవో అతని భాగము మాత్రమే జప్తుచేయవలెనని బి. యస్. మిక్ గారి సవరణ సభ్యుల చే నిరాకరింపబడినది.

108 వ శ్లెక్ ప్రకారము పోలీసువారు సోదామాయ సందర్భమున సాక్షులుగనుండుటకు రచ్చని పిలిచినపుడు రాక పోయినవో కేరమగునను నియమమును తొలగింప వలెనని భాయ్ మాన్ సింగుగారి సవరణకు సర్ హాయిలీ గారు ప్రతిఘటియచు సాక్షులు తగినవారు దొరకుటకే యానియమును చేర్చబడినది తెలిపిరి. సవరణ నిరాకరింపబడినది. వ్యాయవాదులని నియమము నుండి మినహాయించవలెనని అగ్ని హోత్రిగారు తెచ్చిన సవరణకు శేషగిరిఅయ్యర్, రంగారాగారి గార్లు మొదలగు వ్యాపకవాదులు అనుమలముగా మూట్టాడిరి. సర్, హాయిలీ సర్ స్టాన్లెడ్ గార్లు సవరణ నాక్షేపించుచు లాయరు సాక్షులుగా నుండి కల్లివనిషయములకు సంబంధించిన విధుల నిర్వర్తించుటకు వెనుదిరుడగదనియు పలికిరి. సవరణ నిరాకరింపబడినది.

బందరులో

దేశీయమహాసభను జరుపుట

40 వేలును వసూలైనమాట నిజముగాదు

స్వకీయవిలేఖరి కంటివార్త

1928 డిశంబరులో మచిలీపట్నం పట్టణమున దేశీయ మహాసభను జరుపుట కవుడై నలుబదివేలరూపాయలు సమూహ చే య బ డె న ని నిష్పత్తికై(ప్రకటించబడినది. అట్టి మొత్తమేదియను నిర్ధారణగా చేర్చబడలేదని పిమ్మట తెలిసిన దని ఆవిలేఖరి నేడు మరల తంతింపెను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సం॥ రం జనవరి నెల 18 వ తేది

గురువారము

మహాత్ముని

సంస్మరణము

నేటిదినము భారతవర్షమున కత్యంత పవిత్రదినము. గాంధీమహాత్ముడు భారతమాతృ సేవార్థమై తన స్వస్వము నర్పించెను. దేశమందంతటను నేడు మహాత్ముని సంస్మరించెదరు. ఎర్రవాడా జయలునందు, గాంధీమహాత్ముడు మనోపేదనచే బాధనొందుచున్నటుల రాష్ట్రసేవకయను పత్రక దెలిపిన వార్తను నిన్నటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. ఈ వార్త ప్రజలకు మిగుల విచారము గలిగించక మానదు. ఇందలి సత్యాసత్యము లింకను రూఢిగ తెలియలేదు. నేటిదినము భారతీయు లన్ని ప్రాంతములలో మహాత్ముడు త్వరలో స్వస్థుడగుటకు ప్రార్థనల నలిపెద రనుటకు సందియము లేదు. మహాత్మునికి వెంటనే పూర్ణారోగ్యమును చేకూర్చుమని ఈశ్వరుని వేదెదము. మహాత్ముని కుల్లాసము గలిగించుట కొక్కటే మార్గము గలదు. కేవలము వారిని శ్రమించుటచే, లాభముండదు. వారియెడ నిజభక్తి గనుబటచుటకు, ప్రజలు వారి యాదేశముల ననుష్ఠించి, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడవలయును. మహాత్ముని కాశాగృహము నకంపి మాటలతోగాని, అనవసర మగు వివాదములతోగాని ప్రొద్దుబుచ్చుట, కూడని పని. కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును శరణికితో నిర్వహించుటచేతనే, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుటయు, మహాత్ముని వెలుపలకు రప్పించుటయు సాధ్యము లగును. గయా కాంగ్రెసుసభ కడుదూర మాలోచించి, మహాత్ముని యుపదేశములను మరల స్థిరపరచెను. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి కవియే సాధనమార్గము లని నిర్ణయించెను. సాధన లేవియని గాని, కార్యక్రమ మేదియని గాని వితర్కించుచు కాలము గడుపుట కిది సమయము గాదు. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోయిన దాదిగ దేశము వ్యర్థవాదములతో కాలము గడిపెను. వీనివలన కార్యదీక్ష సన్నగిల్లెను. వివాద రంగమున బడి, ప్రజలు తమ విధ్యుక్తభర్తమును నిర్వహింపజాలకబోయిరి. మహాత్ముని యుపదేశములను కొనసాగింపజాలకబోయిరి. నూతన సందేశముల కొరకును, నూతన కార్యక్రమములకొరకును నిరీక్షించుటతో కాలము గడచిపోయెను. అట్టి సందిగ్ధస్థితి యిప్పుడు తొలగినది. గయా కాంగ్రెసు సభ సందియముల నెల్ల బోద్రోలినది. కాంగ్రెసు తీర్మానములు, దేశభర్తమును తేటపరచినవి. ఇప్పుడు జరుగవలసినది కార్యాచరణయే. శాసనోల్లంఘనము నాంధించుటకు ముందు నిర్మాణకార్యక్రమమును శీఘ్రముగ కొనసాగింపవలెను. భనమును మనుష్యబలమును ప్రోగుచేయవలయును. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును పూర్తిగ నంగీకరింపని ప్రముఖులుకొందరుగలరనుమాట నిశ్చయమే. కాంగ్రెసునందు ప్రత్యేకపక్ష మొకటి ఏర్పడినమాట నిశ్చయమే. దీనినిజూచి వెలుగొంద నక్కరలేదు. కాంగ్రెసుసభ్యులు, తమభర్తమును నిర్వహించుచో,

దాను, నైహూ ప్రభృతులు అధికసంఖ్యాకులతో జేరి పాటుబడకపోరు. ప్రజల కార్యోత్సాహబలముగూర్చి వారి నింకను సందియములు బాధించుచున్నవి. శాసనసభా ప్రవేశము, ప్రజల యుత్సాహము నినుమడింపజేయనని, వారికి నమ్మకముగలదు. కాని, దూర మాలోచించిన, ఇందుకు విరుద్ధఫలము తలస్థించునని గ్రహింపవచ్చును. ఏవిధమునను శాసనసభా ప్రవేశమునకు దేశము సన్నతంపజాలదు. స్వతంత్ర కార్యక్రమమును విడనాడజాలదు. నేటిదినము గావించెడి మహాత్ముని సంస్మరణవలన, భారతీయుల నిశ్చయము ఇంకను బలపడుగాక. వారి కార్యోత్సాహము విస్తరించుగాక. స్వరాజ్యసిద్ధియు, మహాత్ముని విమోచనమును త్వరలో చేకూరుటకు, పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాక!

డాక్టరు సప్తాగారి యభిప్రాయములు

డాక్టరు సప్తాగారు తమయభిముఖ నిపుడు స్వేచ్ఛాచెలిపిరి. అస్సాసియేటెడు ప్రెస్సు ప్రతినిధితో వీరు వివరించిన సంగతులు పరితృప్తములు. రాజకీయ బాధ్యతయంతయు వైటు వాలునుండి డిల్లీ సిమ్లాపైకి ప్రసరించెనని వీరికవంక దెలుపుచున్నను, వేరొకవంక ఇండియా రాజ్యాంగమంత్రవలనబరుపు ఇండియా ప్రభుత్వముపై విశేషముగనున్నదని విచారపడుట అసంబద్ధముగ దోషకమానదు. ఇండియా ప్రభుత్వము ఇండియా మంత్రికి బాధ్యత వహించుటకు బదులు గ శాసనసభ కెక్కుడు బాధ్యతను వహింపవలయునని సప్తాగారుగోరిరి. సంస్కరణములవిషయమైయభివృద్ధిని కోరుటలో, కేంద్రప్రభుత్వమునందు ద్వంద్వపద్ధతిని నెలకొల్పవలయునని కొందరు దెలుపుచున్నాడు. సప్తాగారు రెండుల కంగీకరింపరు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వపద్ధతివలన సప్తములను రాష్ట్రములలో జూచుచు, కేంద్రప్రభుత్వమునందు మరల దానినే ప్రవేశపెట్టవలయునని కోరుట అవివేకము. ఉన్నతోద్యోగములను భారతీయుల కీయవలయునని డాక్టరు సప్తాగారు పట్టుదల జూపుచున్నారు. నైన్యమున భారతీయోద్యోగులను నియమించుట ముఖ్యమనియు, సంస్కరణాభివృద్ధి కన్నను ఇది ప్రధానమనియు సప్తాగారు దెలుపుట వింతగాదు. ఏలనన, సప్తా బోలు మితవాదులు ఉన్నతోద్యోగము లెక్కుడు లాభకరమని యభిప్రాయ పడుట సహజము. కాని, భారతీయులకున్నతోద్యోగము లిచ్చినంతమాత్రమున, హిందూదేశస్థితి చక్కబడునని ప్రజలు భావింపరు. వారికి స్వపరిపాలనము ప్రధానము. సహాయనిరాకరణోద్యమ మనిన, సప్తాగారికి గిట్టుకుండుట వింతగాదు. కాని స్వరాజ్యసిద్ధికి వీరు వేరుమార్గమును జూపలేదు. ప్రజాభిప్రాయము బలముగ నుండుచో, కాలక్రమమున అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యమును కొంతవరకు సంపాదించవచ్చునని వీరికి నమ్మకము గలదు. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము సిద్ధించు తెప్పుదోమాత్రము వీరుజెప్పరయిరి. ప్రజలుమొఱబెట్టిన మాత్రమున స్వపరిపాలనము సిద్ధించునని, సప్తాగారు నమ్మెదరు గాబోలు! ఒక్కసత్యమును చెలిపినందుకు మాత్రము వీరి నభినందింప వచ్చును. శాసనసభలో జేరి వానిని భగ్గుముజేయుట దుర్లభమనియు, ఇట్టి యత్నములను నిరుపయోగముగావించుటకు సంస్కరణశాసనమునందు తగిన కట్టుదిట్టములుగల వనియు, శాసనసభలో గావించెడి నిరోధమువలన ప్రభుత్వము ఓడించుటకు మూరుగ ఇంకను బలపడు ననియు, సప్తాగారు స్పష్టపర

చిరి. శాసనసభలో జేరి వానిని భగ్గుముజేయు నెంచెడివారు, అనుభవజ్ఞులగు డాక్టరు సప్తాగారి వాదమును పరికించుట యుక్తము.

హిందూదేశస్థితి : లండను టైముస్పత్రిక

హిందూదేశ వాతావరణము ఎక్కుడు నెమ్మదిగను, సౌఖ్యవంతముగను నున్నందులకు, టైముస్పత్రిక సంతృప్తిని జూపుచున్నది. కాంగ్రెసు తీర్మానములు ఘాటుగనున్నను, టైముస్పత్రిక కంత కష్టముగలేదు. పంటలు బాగున్నవట. వర్షము బాగుపడుచున్నదట. మారకము అభివృద్ధి జెందుచున్నదనియు జీవనమున కగు వ్యయము దగ్గుచున్నదనియు, టైముస్పత్రిక సంతోషించుచున్నది. టైముస్పత్రిక సంతృప్తియు, ఇండియా సహాయ రాజ్యాంగ మంత్రియగు విట్టరుటనుగారి సంతృప్తియు ఒక్కపోల్చిననున్నవి. కాలమానము అనుకూలముగ నుండుటచే, రాజకీయముగు అశాంతి దగ్గినటుల విట్టరుటను ప్రభువుగారు పలికిరి. వీరియుద్దేశము ప్రకారము, ఆరిక దుస్థితి నాథారముగ గైకొని రాజకీయాందోళన కారకులు కృతమాందోళనమును వ్యాపింపజేసిరి. అంతియగాని, ప్రజలకు నిజమగు కష్టము లేవియు లేవు. ప్రభుత్వ పరిపాలనమంతయు సామ్యముగజరుగుచునేయున్నది. లండను టైముస్పత్రిక యాహాయ నిత్యే. ఆంగ్ల దేశప్రముఖు లీ రీతిన భావించు చుండునంతవరకు, హిందూదేశ వ్యవహారము సామ్యముగ పరిష్కారము గానరదు. లండను టైముస్పత్రికకు దండన పద్ధతిపై మక్కువ విశేషము గలదు. నిర్బంధ ప్రయోగమువలన, శాంతినెలకొనినటుల, ఈ పత్రిక సంతోషించుచున్నది. గయా కాంగ్రెసు తీర్మానములు టైముస్పత్రికను కలవరబెట్టక బోయినను, రీడింగు ప్రభువుగారిని కలవరపెట్టినవి. తీవ్రదండన ప్రయోగము గావించుటకు వారు సంసిద్ధులైరి. నయమున గాని భయమునగాని, హిందూదేశ స్వేచ్ఛయమును మరలింప వీలులేదని, ఆంగ్ల దేశము గ్రహించుట ముఖ్యము. స్వరాజ్య ప్రాప్తిగలుగువరకు, తన మనోనిశ్చయమును కొనసాగించుటకు దేశము తన శక్తినంతను వినియోగించుట తథ్యము.

సామ్రాజ్యశాసనసభ

సామ్రాజ్యశాసనసభలో క్రమింపు ప్రాసీజరు కోడ్సుసవరణచట్టమును గూర్చి చర్చ జరుగుచున్నది. ఈమారు సభకు సభ్యులు విశేషముమంది హాజరు గాలేదు. శాసనసభలవలన, లాభము లేదని వీరికి దోచేనేమో. ఇందు కనుగుణముగ, బిల్లులో ఎన్నదగిన మార్పులను శాసనసభ్యులు గావించజాలక బోయిరి. పీఠలకోడ్సులోని కొన్ని నేరములకు పోలీసువారు వారంటు లేకనే అరెస్టుజేయగలరు. దీనిని మార్పు జేయవలయునని, సేనుగారు కోరిరి. ఇందువిషయమై దీర్ఘ చర్చ జరిగెను గాని, ఫలము లేకబోయెను. ఇంతకుపూర్వము ప్లేటుకొన్నిసభలో నెంత తీర్మానముగావించబడెను. గుంపులపై తుపాకులను ప్రేల్చుక పూర్వము, వారిని ముందుగ మందలించవలయునని, దీనియందుగలదు. ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారాచరణలోనికి దీసికొనిరారయిరి. కారణ మేమని యడుగగ, తా మిందుకు సమ్మతించినపుడు కొన్ని సందర్భముల నాలోచింపకబోయిరట. శాసనసభల తీర్మానములెల్ల నిష్ఫలమగుచున్నవో ఇందునుబట్టి కనుగొనవచ్చును. ఈవిషయమై చట్టము కేసుయిన జేనెదరాయని, రంగాచార్యులుగారు ప్రశ్నింపగ, లేదని ప్రభుత్వమువారు బదులుజెప్పిరి. కొత్త నిబంధనలను మాత్రము ఏర్పరచెదమని బలికిరి. ఈనిబాధనల పరిక్షించుటకు శాసనసభ కవకాశ

మీ చేతుల ద్వారా యిది రంగార్యులుగా రడగగ, వీలు లేదని హెచ్చరించు బడలు చెప్పిరి. ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యములను సంరక్షించు వట్టి శాసనసభ లెట్టి వేలు గా వివక్షలవలన, అధికారుల నిరంకుశేచ్ఛను నిరోధించజాలవనియు, యింకా నవసరము లేదు.

జనకు మాలిన భర్తము

సామ్రాజ్య శాసనసభలో కే. సి. బయోగి గారికిన ప్రశ్నకు, ప్రభుత్వము వారికిన ప్రశ్నకు తరము జూచిన, ఇంగ్లండు ప్రభుత్వము వట్టి, ఇండియా రాజ్యాంగమంతిగాను మిగిల దాత్మత్వము గనుకలదిని తేటతెల్లమగును. సంస్కరణ శాసనము ప్రకారము, ఇండియా రాజ్యాంగమంతి యొక్కయు, సహాయమంతియొక్కయు జీతములను బ్రీటీషు ప్రభుత్వమువారు భరించవలెను. ఇదిగాక ఇండియా ఆఫీసు వ్యయము క్రింద సంవత్సరమునకు 136000 సవరనులను బ్రీటీషు ప్రభుత్వమువారిచేతులకు అంగీకరించిరి. ఆ ప్రకారము 1920-21 సంవత్సరమునందును, 1921-22 సంవత్సరమునందును డబ్బు చెల్లింపబడెను. కాని తా మియవలసిన సొమ్మును తగ్గించవలె నని బ్రీటీషు ప్రజరివారు కొరగ, సంవత్సరమునకు 113500 సవరనులను మాత్రమే పుచ్చుకొనుటకు ఇండియా రాజ్యాంగమంతిగాను కడు నుదారభావముతో నంగీకరించిరి. ఇండియా వక్షమున దాత్మత్వము జూపుటలో, రాజ్యాంగమంతిగాను దిట్టలే. హిందూదేశము డబ్బుజాలక బాధపడుచున్న యీ సమయమున, ధనవంతి మగు బ్రీటీషు ప్రభుత్వము పై కనికరించి, ధనవత్తమున కంగీకరించుట, ఎట్టి దాత్మత్వమో తెలియకున్నది. తనకు మాలిన భర్తమును హిందూదేశ మీసంబిగ్ధతరుణమున గా మించుట, పరిహాసాస్పదము.

బర్మా నిశ్చయము

బర్మాలో కొందరు శాసనసభల నువయోగించుచున్నను, జాతీయనాయకు లగు ఉత్తమా గారు సంపూర్ణ స్వతంత్రపాలనమును సంపాదించుటకు ప్రజల వక్షమున గాఢముగ కృషి నలుప నెంచిరి. శాసనసభలను నమ్ముకొనిన, స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధించుట కల్ల యని, బర్మా ప్రజలు గ్రహింపక బోలేదు. బహిష్కరణ శాసనముక్రింద, బర్మా ప్రభుత్వమువారు బాధనన్నాను లొకరిపై రెండు సంవత్సరముల కఠినశిక్షను విధించినటుల దెలియుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధములు ప్రజల నిశ్చయమును బలపరుచును గాని దానిని తొలగింప నేరవు. బర్మాను, హిందూదేశమునుండి వేరుజేసెడి యాందోళనలో ఉత్తమాగారు పాల్గొన నెంచుట లేదు. స్వరాజ్యమే తమ పరమావధియనియు, హిందూదేశముతో విడిపోవుటకన్న కలసియుండిన చో తమ ప్రయోజనమును త్వరితముగ సాధింప వీలగుననియు, ఉత్తమాగారు సూచించిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వపద్ధతిని వీరు నిరసించిరి. ఉత్తమాగారి నాయకత్వముక్రింద, బర్మా తన గమ్యస్థానమును త్వరలో జేరునని తలంపవచ్చును. కృతనిశ్చయములగు ప్రజలు స్వాతంత్ర్యమును బడయకుండ, నెవ్వ రడ్డు పెట్టగలుగుదురు?

కెనియా భారతీయులు

కెనియాలో, భారతీయ సమస్య పరిష్కార సూచనల నికను బ్రకటింపరయిరి. ఈ సూచనలములలోనికి వచ్చిన, తాము రక్తకాతమున కయినను వెనుదియక పోరాడదమని తెల్లవారు బెదిరించినటుల, విదేశవార్త లిటీనల దెలిపెను. ఇప్పటి వార్త ప్రకారము, ఈ సూచనలను ప్రచురించు

వరకు వన్నల నిరాకరణమునకు పూనుకొనవలసిన యు, మృనిసికలు వన్నలను మాత్రము చెల్లింప గూడదనియు, భారతీయ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు హెచ్చరించిరి. భారతీయ లికమిడ విన్నవములతోను విజ్ఞానవలతోను ప్రాద్దు బుచ్చురు. ప్రత్యక్షచర్యను తప్పక యవలంబించెదరు. సామ్రాజ్యముకుటుమగు హిందూదేశము నిరీడిని పీడించుటవలన, సామ్రాజ్యమున కెంతప్రమాదమో తెల్లవారు గనుగొనవలసిన దోచదు. భారతీయుల నెట్టి బాధలకు లొనుజేసినను, తమ కెట్టి యిబ్బంది గలుగదని భావించుట పొరబాటని, వీరు త్వరలో తెలిసికొనక మానరు.

ఫ్రాన్సు : వన్నలభారము

జర్మనులనుండి నష్టపరిహారద్రవ్యమును లాగుటచే, తన ఆర్థికస్థితి చక్కబడవని ఫ్రాన్సు విశ్వసించెను. కాని, ఫ్రాన్సు తలంపు నెఱవేరలేదు. యాభాగము నాక్రమించినను, అందు కింకను దూరము బోవుచున్నను, తనకు రావలసిన నష్టపరిహారముతయు చేకూరు వను నాశ, ఫ్రాన్సుచకు లేదనుట స్పష్టము. ఆకారణముచే, ప్రభుత్వవ్యయమును భరించుటకు, ఆర్థిక సభ్యుడు హెచ్చువన్నులను విధింప తలపెట్టుచున్నాడు. ఆర్థిక సభ్యుని సూచనలు ప్రజలకు రుచింపలేదు. ఎక్కువ వన్నుల నికమిడ భరించజాలమని, ప్రజలు భావించుచున్నారు. ఛేంబరులో నిండును గూర్చి దీర్ఘమగు చర్చ జరుగగలదు. దీని ఫలిత మేమగునో చూడవలయును.

ఇటలీ : నౌకాదళము

ఇటలీదేశము నౌకాదళవ్యయమును వృద్ధిజేయ దలచినటుల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. వాషింగ్టను సమావేశమువలన, వానాకాన్స్ సంఘ సమావేశమువలన గాని, యూరపియను జాతులు తమ వద్దతులను మార్చుకొనుట లేదు. సైన్య వ్యయము తగ్గుటకు మారుగ, ఇంకను హెచ్చుచున్నది. వైకొంటు గ్రేగారు నుడివినటుల, సైన్యములు వృద్ధియయిన కొలదియు, కలహాబీజములును వృద్ధియగుచుండును. సంగ్రామముల నివి పురికొల్పుచుండును. మరియొక ప్రజల సంగ్రామము జరిగిన యెడలయూరపువినాశనము నిశ్చయమని, పలువురు ప్రముఖులుతలచుచు న్నారు. కాని పాశ్చాత్యజాతుల హృదయములలో నింకను మార్పుగలిగినటుల గనుపింపదు.

తేలికశిక్ష

యూరపియను సోల్దరగు ఛార్లె స్టీగారు, నిక్కు మోటారు ఫని వానిని చంపినందులకు, సంజాయి హైకోర్టువారు మూడుమాసముల శిక్షను విధించిరి. ఈ మూడుమాసములయినను, ముద్దయిని అరెస్టుజేసిన నాటినుండియు ప్రారంభమగునని తీవ్రులో జెప్పబడెను. భారతీయులు వధింపబడినపుడు, తేలికశిక్షలను విధించుట చాలకాలము నుండియు ఆచారముగనున్నది. ఈ పద్ధతి యిప్పుటి కనిమారలేదు. హిందూదేశపరిపాలనమునతమ కెట్టి నర్లవ్యత్వాసమును కనుపింపలేదని రీడింగు ప్రభువు గారు కొంతకాలముక్రిందట నుడివియుండిరి. ఈ కేసునందలి తీర్పు నకు ను, చారిత్రాత్మకములో విధింపబడిన శిక్షలకును, తారతమ్యమును కనిపెట్టిన, రీడింగు ప్రభువుగారికినిజసందర్భములుగోచరిం గలవు

ఆంగ్ల హైందవులు

కలనల్ గిడ్డి గారు ఆంగ్ల హైందవులను హెచ్చరించుచు, రాజ్యాంగసంస్కరణములను నిరసించిరి. భారతీయులకు క్రమముగ నున్నతోద్యోగ

ములను నిచ్చుట పాడిగాదని రి. ఆంగ్ల హైందవులు భారతీయులు గారుగాబోలు. ఇంగ్లీషు వారిపైన మాత్రము ఆధారపడి లాభములేదనియు, ఇతర సంఘములతో గూడ కలసిమెలసి పనిచేయుట యవసరమనియు, వీరుబోధించిరి. కలనల్ గిడ్డిగారి సంగతినెప్పుడయినను కనిపెట్టినందలకు సంతసింప వచ్చును. ఆంగ్ల హైందవులు, ఇటుయూరపియనులచే నాదరింపబడక, అటు భారతీయులకు సతికూలముగ ప్రవర్తించుటకంటె, మాత్రమే క్రమమై ప్రేమ జూపి భారతీయులతో సోదరులవలె మెలంగిన, ఇప్పటికన్నను, త్వరితముగ నభివృద్ధి జెందగలరు.

సానికవార్తలు

చెన్నపురి ప్రచురణ సంఘము:—ప్రచురణ సంఘము ఆఫీసుల సందర్శనం అభ్యుదయ (మార్చి ఆఫీసు) ఎత్తివేయబడు నని తెలియుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ:—గార్డెస్ (చేయగారు) చారల్సు ఎడ్వార్డుజ్జి గారును మద్రాసు వాణిజ్య గ్రంథముచే శాసనసభ సభ్యులగ నెప్పుకొనబడినటుల యావారపు గెజటునందు ప్రకటింపబడినది.

సామ్రాజ్య శాసనసభ మద్రాసు:—ఆర్థిక రీతి గానిసానే గార్డెస్ ప్రజల వక్షాను యూరోపియను సంఘాభివృద్ధి సామ్రాజ్య శాసన సభ సభ్యులగ నియమింపబడిరి ప్రేజరుగా రుదుల కంగీకరించిరి.

పు సకస్వాధీనము:—లండనులో జి. యన్. దారా బార్ ఆల్-లా-గారిచే ప్రయరింపబడు 'హింద్' అను ఇంగ్లీషు వార్తాపత్రిక రెండవవార్తాము రిక్త, సంబంధము రాజ్త్రోపా విషయపూరికము లని ప్రభుత్వస్వాధీనము జేసికొనబడినది.

తిలకు గ్రంథాలయము, చెన్నపురి:—రేపు శుక్రవారము, 19 వ లేదేసాధ్యులెదు రిక్తగంటలకు క్రైస్తవ యభినవమున ("విద్యా యం" నెం. 53, వరదానా త్రిమిక్షక విడి, జి.టి) శ్రీ. సురీ ౮౮, నటేశన్ గారు "పర్వతానపుత్రా" శనము గ్రంథముమైదా" అను విషయమును గురించి యాపన్య సేతురు.

వీరత్వభక్తి ప్రాసెస్ సీ. శ్రీనివాసాచారి ఎం.ఎ.యం ఆర్. ఎస్. గాథ ఆగ్రాసాధితత్వము నహించెదరు. భాషాభిమాను తెల్లరును విచ్చేయ (వార్తలు. —వి. వి. గోపాలకృష్ణరావు, కార్యదర్శి.

జెడ్డా యాత్రికులు చెల్లింపవలసిన మొత్తములు:—జెడ్డా బ్రీటీషు కాన్సులు ఈకిండి విధమున తలెలిపారసంపుటన్నారు. ఈసంవత్సరము జెడ్డాప పోవుయాత్రికులు 40 ఓర్కి-పేట్రిలు కాన్సులై డ్యూనుగ చెల్లించవలెను. 50 ఓర్కి-పేట్రిలు లొండిగు న్యూనుగ చెల్లించవలెను మొత్తము మిడ యాత్రికులు 90 ఓర్కి-పేట్రిలు చెల్లించవలెను (11 2 పేట్రిలు ఒకపాను అగును) ఈవిషయములను యాత్రికులు గమనింపవలెను (ప్రచురణ సంఘము).

కెకండరి పాఠశాలలు

ప్రభుత్వపు గ్రాంటులు

ప్రభుత్వపు గ్రాంటులను పొందు కెకండరి పాఠశాలల మాజీజరులు నిబంధనలందు నిర్ణయించిన మొత్తమునన్న నెక్కువ మొత్తమును జీతములుగ వసూలుజేసిన, గ్రాంటును నిర్ణయించనపుడు ఈనెచ్చు మొత్తమును పాఠశాల మాజీజరుల విరాళముగ పరిగణింప కలమునని కోరబడెను. ఈసలహా విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించి యున్నారు. ఈసలహా సంపూర్ణముగ ప్రభుత్వమువారు రామోదిపజాలకున్నారు, కాని ఇట్లు హెచ్చు మొత్తములను కనూలు చేయువాటికి ఆందులో సగము భాగము ప్రత్యేకముగ గ్రాంటు ఇచ్చుట ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుచున్నారు. పాఠశాల వ్యాపార పద్ధతుల పరిభ్రమకొరకెదురపడుచుండిరి ఈ గ్రాంటు ఇవ్వబడెను. ఇదికాక పాఠశాలకు నష్టమువచ్చుటలెవలసినవచ్చును, ఈ పచ్చు మొత్తలను పాఠశాలాభివృద్ధికిని ఈసాధ్యముల జీతములను హెచ్చించుటకై ఈవరగాంపబడునప్పుడు మాత్రమే ఈ నష్టముల గ్రాంటు ఇవ్వబడును. (ప్రచురణ సంఘము)

విదేశ వార్తలు

జర్మనులు లొంగకుండుట

జర్మనులు ఇంకను అపరాధులని నిశ్చయించుట

బోకొమలో వరాసు సైనికులును, జర్మను ప్రజలును కొట్టుకొనుట

రాక్షసిబాగ్గునాన మంత్రయు ప్రెంచివారి స్వాధీనములో నుండుట

పరాసుల జెడరింపు

లండన్, జనవరి 17:—ఉదయం 12-20 దెయిలీ మె

యిలుపెత్తికొనితేలిక డిల్లు ప్యాంపునుండి తెలుపుచున్నాడు. క్రొత్త పారిశ్రామిక కార్యాలయమువారును మరెవరును సో భభావమును జూపిలేని వారిభావమిద పన్ను వేసిన పనియు, నవ్వపరివారములు, రూపకర్మాలయముల సువస్థ తృప్తికముగ పరిష్కారము గాతున్న జర్మనీకి రాక్షసిబాగ్గు వీరియు పంపబడ దని పరాసులు జెడరించి జర్మను పరిశ్రమలకు ప్రాణాధారమ గు సాధనములు తమ హస్తాంతమైనవి పరాసులు విశ్వసించు చున్నారు. కాన జర్మనులు ముక్కురమేగ గమాధానమునకు రాకున్న జర్మనుపరిశ్రమలన్నయు స్థంభింపజేయుటకును.

ప్రెంచివిధానము సిద్ధముగ నుండుట

లండన్, జనవరి 16:—రాత్రి 11-25 దె నెల్లాన్స్ దెయి

లీ మెయిలుప్రతికా విలేఖరి డిల్లు తెలియజేయుచున్నాడు. పరి స్థితులు ఎటువంటి ఎటువంటివన వాటిని ఎదుర్కొను విధాన మును పరాసులు సంసిద్ధముజేసికొని తప్పనియ ముఖముగ పరా నులు ముందుకేగుదుని తలంచుచున్నార. రిచిన్వార నేనలు ఇచ్చటసాయుధులై నిరోధము జూపెదరని వదంతులు బయలుదేరి నవి. కాని ఇది ఉత్తేజిచ్చిన యింపించుకొనునవిల పరాసులు సంపూర్ణయధిపామక్రతో బయలుదేరుచున్నార. వారిపైరుట కన్నులు దుస్తము.

పారిశ్రామికము ఇప్పుడు చూపుచున్న తేలికని విడచాడు నటుల జేయుటకు పరాసులు ఎంతపరిశ్రమ జేసిరితదని ప్రెంచి రాయబారులలో ప్రముఖుడొకడు డుస్టెల్స్కా లైమ్బుప్రతికా విలేఖరితో తెలియజేసెను. అతనిచుగవో బెల్జియంలోగూడ ప్రవేశించెద మనిరి. గనులయజమానులు ఏమాత్రము మొండితన ముగ నున్ను వారికై అపరాధమును విధించెదరు. అశక్తుజేసెద రు. చెఱసాలయఁదగునాడ సంచెదరు. ఉత్కృష్టమలను తయారు చేయువారిలకు 'హోమ' ప్రయజేయరు.

ఇదిగో కళ్ళదే ప్రెంచివారి కీడుకలసిన రాక్షసిబాగ్గు ప్రెంచివారికి చేరుచు నెయ్యిది. బవేరియా ముఖముగ నేగుచున్న లైబిబిడ్జు ప్రెంచివారిపైరుటకు మంలించబడినది.

మరికొంచెము కఠినచర్య

లండన్, జనవరి 17:—ఉదయము 1. జర్మనులు ఇంక

ను నిరోధము జూపనుండుటచే తమకు కావసిన సమృద్ధి లన్ని టిని జర్మనులు గప్లముజేయవలెనని పరాసులు కొట్టుకుని నిశ్చ యించుకొనిరిని లైమ్బు ప్యాంపు విలేఖరి జెడుపుచున్నాడు. గనుల యజమానులు బాగ్గును బట్టడా జేయటకు ప్రారంభించ కున్న ఇటుల జేసెదరు. బాగ్గుమీద పన్నును వసూలుచేయ మొదలుపెట్టెను. రూపయట్టుకు నుడిములను (కప్టము) వసూలుచేయు పరిహాస్య నేర్పరచెదరు. రూపజల్లాలోమాత్రము ప్రత్యేకపు పుష్పాలకసంఘమువారి వాడెములు చెల్లవణి జేయ బడును. యజమానులు కూలివాండ్రుకు కేరము లీయకున్నచో ఈ వాడెములు అమలులో పెట్టబడును.

జర్మను పారిశ్రామికములను

సైనికాధికారులు లిక్కించెదరని జెడరించుట

ఎస్సెన్, జనవరి 16:—40 జర్మను పారిశ్రామికములకు పరా నుల కయిరుక 15 కరుకచ్చిలై కేటించి రాక్షసిబాగ్గును జారీచేయుటకు ప్రాచుర్ధించుకొని ప్రెంచివారి కాయలు క్షీంచెద రని తెలియజేయుచుండెను. దాదాపుమొదలు ఆక్రమించుకొనుటచే నవ్వపరివారములకు ప్రదేశమంతయు పరాసులకేమైనది. ఇంత వరకు నూడ గనుల కంధికారులు జర్మను ప్రభుత్వపు టుల్ల రువులనే అమలుచేయుచున్నార. పరాసుల ఉత్తరపులను మం లారు కేయనుచున్నార. కాకలసిన బాగ్గు విషయముగా గొప్ప నిక్కులా జయముజేతునని ప్రెంచివారిని గనుల యజ మానులకు పరిహారప్రతినిధులకును సరిగిన సంధానమును ప్ర బుద్ధి తెలియుచున్నది.

గనుల పనివాండ్రలో బోలిషివికు లుండుట

గనుల పనివారిలో బోలిషివికుల పంతులబడివిస్తారమగు చున్నదని ఒక గని యజమానుడు రూటర్ ప్రతినిధితో తెలియ జేసెను. ప్రెంచివారు ఆక్రమించుకొన్న గనుల విషయమై ప్రస్తా పించుచు గనుల పనివాండ్రు తమంతటామే మానుకొందురని తెలియజేసెను. పరాసులు ఆక్రమించుకొన్న వాదిగ నేడు రా క్షసిబాగ్గు నూటికి 25 చొప్పున తగిపోయినది.

జర్మనులు మరల అపరాధులే

రాక్షసిబాగ్గు, కలకు పకువులను ఇయ్యకపోవుటచే జర్మ నులు అపరాధులే నవ్వపరివారసంఘమువారు ప్యాంపులలో తెలియజేసిరి. తెలియము ప్రాంచు, ఇటలీదేశములు జర్మనులు అపరాధులనే తమ యభిప్రాయములను తెలియజేసినవి. గ్రేటు బ్రిటనుమాత్రము తన యభిప్రాయమును తెలియజేయక మిన్న జండెను.

జర్మనులు బుద్ధిపూర్వకముగ బాగ్గును, కలకును ఇయ్యద లను కొనలేదు. అట్టివారి వారిసమాధానమును తెలియగోరుట అనవసరమని నవ్వపరివార సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

పరాసులు తనవిధానమును అమలులో పెట్టుట

ప్యాంపు, జనవరి 16:—ఎస్సెన్లో పరాసులు తాము అనుకొన్న సకారము తమవిధానమును అమలులో పెట్టిరి. జర్మనులు అభ్యంతరమును జూపుచుండుటచే ప్రెంచివారు విగించుచున్నార. రూపను ఆక్రమించుకొనెదరు. ఇందలి వాక లిక మందరు. జర్మనులు విరోధము జూపిన పరాసులు సైనిక ప్రయోగమును తప్పక గవించెదరు.

ఆక్రమించుకొన్న ప్రదేశములో నన్న వ ర్తకులనండియు ఉన్నతోద్యోగులనండియు ఎట్టిసమాదము పరాసులకుండ దను యభయములను పరాసులు నై కొందు రనుకొనుచున్నార.

జర్మనులు గనుక పట్టినట్టును విడువక నిరోధమును జూపిన రూరు, లైన్ల్యాండును పరాసులు తమ జేసికొనెదరని మ్యాటిక్ పత్రిక నూచించుచున్నది.

16 తేదీ మధ్యాహ్నము పరాసులు

దార్జుమందును ఆక్రమించుకొనిరి.

దార్జుమందు పరిహర్యలను పరాసులు ఆక్రమించుకొను టచే రాక్షసిబాగ్గునాన మంతయు పరాసుల స్వాధీనములో నే యున్నది.

పరాసు సైనికులు జర్మను ప్రజలు కొట్టుకొనుట

బెర్లిన్, జనవరి 16:—బోకొమలో జర్మనులు తమ య గమ్యతని దెలుపుచు రాచీయవేర్తలు ఉరేగిపోవునంద పరా నుల నైస్యముతో తలపడి కొట్టుకొనిరి. పరాసు సైనికులు తుపా కులను ప్రేల్చిరి.

ఒకమనిషి అగుంపులో చనిపోయెను. చాలమంది తుక గాక్రులైరి. మొదట ప్రజలు వేవేలలకు పురమందరమున కాకల సమావేశమై జర్మనులపట్టుకు ప్రభుత్వమువారిని పుకొల్పుచు దేశభక్తి క్రితములను పాడజొచ్చిరి రిడనలరము వీరందరును వీధులవెంట ఉరేగిరి. కమ్యూన్స్ పక్షములో తేరినవిప్లవ రుద్ది వీరికి వ్యతిరేకముగ ఉత్సాహముతో ఉరంతబయలుదేరి ప్రెంచి కమ్యూనిస్టుసంఘమువారిని మూడవ అంకిర్రాతీయ సంఘము వారిని అభినందించిరి. పోలీసువారు వీరిని అపుజేయలేకపోయిరి. ప్రజలు పరాసు సేనలతో తలపడిరి. దెబ్బలు తగిలినవి.

అమెరికనుల విధానము

నవ్వపరివారములను కృత్రికముగ పరిష్కారము చేయు టకు హ్యూటెన్ గారి అగీకారమును బడసిన విధానమును నవ్వపరివార సంఘమువారి చర్యను కనిపెట్టుచున్న అమెరికను ప్రతినిధి బోయిడెక్ గారు నెట్టెంబులో నవ్వపరివారసంఘము వారికి తెలియజేసెదరని అమెరికను అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతి నిధి ప్యాంపులో తెలియజేసెను.

బోయిడెక్ గారిని డెల్లు ప్రకటించునని వేము ఉత్త రువు నీయలేదని అమెరికను ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి.

ఇటలీవారి వైఖరి

రోమ, జనవరి 15:—రూరు ఆక్రమణములో సాధ్యమై నంతవరకు సైనికచర్యకు మితమేర్పరచకలయునని ప్రెంచివారికి మ.సోల్వినీగారు హితమొసగిన మంత్రివర్గపు సభలో ముసోలినీ గారు తెలియజేసిరి. ఒడంబడిక కుదురుటకు అడ్డు పెట్టరాదనిరి. బ్రిటను లాల్లానవివో ఎవరు ఎ.తమంజిలేరీ ప్రతిష్ఠించినను యూరోపులో కాంతి కలుగజాలదనిరి. లండనులో, ఇటలీవారు నవ్వపరివారముగూర్చి తెలియజేసిన విధానమును ఇప్పుడైనను ప్రెంచివారు అనుకూలభావముతో జూచెద రని తలంచెదననిరి.

టుంటుఖామక్ గారి సమాధి

లో దివ్యమగు బంగారుమంచము, మంచవిలువగల బిల్లులు, అమ్మలు చెట్టుచెదరకుండెను. వాటిని అన్వేషు నుండి గొంపోయిరి. ఇందులో మంచినగల పెట్టుగూడ. గలదు. అమెరికను ఆంగ్లప్రభుత్వయాత్రికులుగూడ వీరిని జూచిరి.

అమెరికాకు బ్రిటిషువారియవలసిన ఋణముమీద వడ్డీనిచ్చుటకు ఏర్పాటులు

వాషింగ్టన్, జనవరి 16:—గడ్డీ మరతులు, అప్పును తిరిగి ఇచ్చినయు కాటునుగూర్చి భిష్ణాభిప్రాయములు గల్గినవి. నూటికి మూడు చొప్పున వడ్డీ నేర్పరుచుట చాలతక్కువని ఆ మెరికనుల యభిప్రాయము. అమెరికనులు నూచించిన 50 ఏండ్ల కంటె ఎక్కువకాలమును అప్పును తీర్చినయుటకు గడువు నీ య వ తె న ని బ్రిటిషువారి యభిప్రాయము. బ్రిటిషువారి మరతులు అమెరికనులకు కృత్రికముగ తేకపోవుటచే రాయ బారములు 18 తేదీ వరకు అపుజేయబడినవి. ఇంకను ఏమి ఉత్త రువును ఇచ్చెదరని బ్రిటిషురాయబారులు లండను ప్రభుత్వము వారికి తంతి సంపుచున్నారు.

కాకాన ర్వేటిపు పక్షమువారినిధి

లండన్, జనవరి 16:—రాత్రి. కాకాన ర్వేటిపు పక్షమువారి నిధిని ఉపయోగించు విషయమై చిక్కినైన పరిస్థితులు బయలు దేరినవి. ఈవ్యవహారము కొద్దవరకు పోవచ్చును. బోస్టాగారిధ నమును ఉపయోగించుకొనునూడదని ఈనిధికి ధర్మకర్తయగు పార్కారుగారినిరి. చాంబర్లెను గారు ఈపక్షమునకు ఇప్పుడునా యటలు గావడెన ఈపక్షమునా రీసామ్మును ఎదురుట ఖర్చు పెట్టుట కిష్టపడెరు. ఇటలీలబరిగిన ఎన్నెకల సీసామ్ముకానలీయు న్నయిది. ఇట్టికులు చాల అననుకూలముగ నుండుటచే కొద్దలా గానియిది పరిష్కార మగునటుల తోచదు.

క్రొత్తపార్లమెంటు గూడినపుడు బోస్టాగారికి తోడ్ప డవలెనని చ్యాంబర్లెగారు తెలియజేసినమాటను గుర్తించలెను పార్కారుప్రభువునకు రాచీయనేనకు అరల్లందినదము లాయడో బార్డిగారి సిఫాయుమీద ఇవ్వబడినది.

భారతదేశపరిస్థితులు

శాంతముగ నున్నయవి

లైమ్బుప్రతికాభిప్రాయము

లండన్, జనవరి 16:—దేశీయచోజనసభవారు అట్టి తిర్మానములను గయలో జేసినను భారతదేశములో రాచీయ వాతావరణము శాంతముగ నే యున్నదని లైమ్బుప్రతిక ప్రధాన వ్యాసమున వ్రాయబడినది. పూర్వమున్న వానికంటె ఇప్పుడే అనుకూలముగ నున్నది. పంటలు తొగున్నవి. వర్షము మరల విజృంభించుచున్నది. మారకము తాగుపడుచున్నయని, దీరవపు ఖర్చు తగ్గుచున్నది. కాంతినిభంగము జేయువారిలను ధైర్యముతో, క్షీంచుటచే పరిస్థితులు అనుకూలముగ వరిపించినవి. శాంతివా తావరణము ఏర్పడెను. అని లైమ్బుప్రతిక వాకోను చున్నది.

గజాచారుల వ్యాపకము నిమిత్తము

3000 పానుల విరాళము చెల్లదనుట

లండన్, జనవరి 16:—చ ని పో యైన వాకితో నూ ట్లాడి వారిబంధువులకు యభోగశాంతిగ నుండునటుల జేయు టకుగాని, వ్యాధులకు నివారణజేయుటకుగాని జన్మచే జర్మను డై ఆశారముచే ఆంగ్లదేశమునందున్న ఒకడు 3000 పానులను గజాచారుల నిమిత్తము లాడనలోనున్న సంఘమువారికి ఇచ్చి వేసెను. కొన్ని వైశ్యాలయములవారు ఈ దానము చెల్లదను చున్నారు. వైద్యులు, కాకాదాయులుగార్లు ఈ యద్యయ వ్యాపకము చాల లాభకరముగ నున్నదనియు ఎంతయు వాగు పడుననిరి. దావా వాయిదా జేయబడినది.

ఇండియా గవర్నమెంటు స్టాక్సు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆరికపరిస్థితులు అనుకూల ముగ నేర్పడుచున్నవి. ఇండియా గవర్నమెంటు స్టాక్సు నూ లెట్టు విలువ ఆకాకరముగ నున్నది. భారతదేశపు భవిష్యతు నందు చాల విశ్వాసముం డుట చేత ను, రూ పాయి మారకము హెచ్చుటచేతను ఈవ్యధికి కారణము. ఇండియా కాస్సులు లెట్టులను అమ్ముట ప్రారంభించుట ఇం కొ క కారణము. లాసేనుసభను గూర్చి ఉత్సాహకరముగవార్త లే తెంచుటచే ఇండియా గవర్నమెంటు పెహ్యూటిలీట లాభము గలగుటకు అవకాశ మేర్పడినది. కర్వలలోనే టర్కీలో సంధి కుదుట ననుకొనుచున్నారు.

మెమిల్ తిరుగబాటు

మెమిల్ కత్తెనమున భేదములు పట్టుకొని రని తెలిసి నది. వీరు ప్రెంచివాని 7 గురిని బంధించి గొనిరనియు, 15 గురు పోలీసువారినిగూడ బంధించి తేలియచున్నది.

లండన్ నుండి మాంచెస్టరునకు 185 మైళ్లు 75 నిమిషములో విమానములో ప్రయాణము జేసిరి. ఇంతవరకు ఎవరను ఇంతదూరము ఈ కాలములో పోయియుండలేదు. మొత్తము మిగత గంటకు 144 మైళ్లు ప్రయాణమునకు అయినది.

ఈనెలదియో రైల్వేకు పెన్సి 100000 పానులు నిలక గల చక్రములు ఇరుగులు మాన్యు గురుకులు కష్టము చేయుటకు లండనులో నున్న అంగ్ల వర్తకులకు అర్థమకంబ్రాట్ల-ఇన్వెస్టు బడెను.

రూసు ప్రెంచివారి వద్దను ఆక్రమించుకొనుటచే జర్మను కర్మలయమువారికి చిక్కులు కలిగినందుచే ఈ అర్థమకంబ్రాట్ల అంగ్ల వర్తకుల కీయబడినది.

ప్రెంచివారు రూసు ఆక్రమించుకొనుటచే దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రాంత్య రాక్షసిబాగు వర్తకము మరల తలపెత్తవచ్చును.

ఇటలీ నాకాదేశము వ్యయము 45000 'లైబ్' వాడెను లకు మోచినది ఇదంతయు క్రొత్తనాక కార్యక్రమము మంత్రి వర్గమువారికి తెలియజేయబడుటచే తిరిగింది. ఈవిధానము ప్రకారము క్రొత్త 5 తేలికపడవలు, 20 యుద్ధనౌకలు, 16 అంతర్గాములు నిర్మింపబడును. ఇదంతయు 1928 లో పూర్తి కావలెను. అని ఉద్దేశించబడినది.

యాక్కు ప్రభువు - దూర్భులకన్ యాక్కు - స్కాట్లండు ప్రభువు కొమార్తెను పరిణమింపజేసెను.

పనిలేని కార్మికులు

పథానమంత్రిని జూచుట

లీక్విల్లు, జనవరి 18:- బోస్ట్వాగారిని కార్యక్రమముల పోయిజూచిరి. పనిలేని తన మొదలు తెలియజేసిరి.

వీరివృత్తులను నివారించుటకు ఏర్పాటులను జేయుచున్నారని పని బోస్ట్వాగారు వీరికి తెలియజేసిరి.

నయిరోబీ భారతీయులు

ప్రస్తుతము మునిసిపలు కమ్యూనలమాక్రమే ఇశ్యగుడ జనియు, ఆనలు కమ్యూనలు ఏకపట్టుట ఆనలవరకులు ప్రకటింపబడువరకు ఆఫ్రికాలోనియు నయిరోబీ భారతీయులకు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు తీర్మానించిరి. మరతులను ఇంతవరకు ప్రకటించక ఆనలముచేయుట వాద పరిస్థితులు అంత నిరాశక జేసిన తోచుచున్నదని. పూర్వమువలెనే తమ భావములు మూడేండ్లనుండి తీర్మానము నున్న భారతీయులలో కొంతవరకు సమ్మతము కలిగినది.

లాసేన్ సభ

త్వరలోనే ముగియవలెనని కర్తవ్యప్రభువు గోరుచున్నాడు. ఆలశ్యములేవండ జేయుటకు బంధుగార ఆర్థికాసంధిములను గూర్చి ఆలోచించుటకు పార్లమెంటుకు పోయిరి.

త్రజులను మార్చుకొనుటకు జేయబడు ఒడంబడికను తురుష్కులు అంగీకరించిరి. త్వరలోనే ఆర్థిక వ్యవహారములు తరిగిరమగునని ఆశించుచున్నారు.

బండిలను మార్చుకొనుటనుగూర్చి గూడ తురుష్కులు విక్రమండలి తయారుజేసిన చిత్తు ఒడంబడికను ఒప్పుకొనిరి. ఈ ఒడంబడికను తక్షణమే సంతకము జేయుటకు తురుష్కులు తమ అభిప్రాయమును తెలియజేయ తురుష్కులు ముందు సైనికవృత్తిలో లేని ప్రజలను మార్చుట పూర్తియైన గాని వీలులేదని విక్రమండలి ఆనిరి.

విద్రాండు విప్లవకారులు

రాయలు క్యారీకీమల చుట్టును యుద్ధజేసినది. ప్రేమక జర్మలు ప్రతికా కార్యాలయమును మట్టదించిరి. ప్రభుత్వ భవనముల దగ్గర భూరముగ పోరాటము జరిగినది. కాల్చివేళ సగరములో బాంబులు గురిసినవి. ప్రీవ్టు సైన్యము లాక్రమించుకొన్న కాలలో గూడ బాంబులు పడినవి. ప్రేమక జర్మలు కార్యాలయముపై పడిన బాంబు ప్రేలలేదు. గ్రాన్డ్ కవీర్నిలో దాకిగాచి మట్టదించ చాలమంది తురుగారు లైరి.

పారిపోయిన చీనాదక్షిణదేశపు అధ్యక్షులు సకాయతు నేనుగార్డు మరల క్యంబులో కాన్వల్యుకారమును స్వీకరించుచున్నారని తెలియచున్నది.

కాక్స్టాంటి నోపిలు తురుష్కులు

బ్రిటిషు ప్రజలపట్ల అవరమిత ద్వేషభావము ప్రజలను వేధించుట

కాక్స్టాంటి నోపిలు జనవరి 18:- బ్రిటిషు మేజరు భార్య ఇల్లువెదిలి ఇటీవల సెప్పటిలో పోవుమంద ఆమె వ్యభిచారియని పోలీసువారు అరెస్టుజేసిరి. వైద్యవరీక్ష కామెను పోలీసువైద్య నుకు గొంపోవుటకు ప్రయత్నించిరి. ఆమె చెట్టును బట్టుకొని వదిలకుండెను. ఆమె చెట్టునువిడుచుటకుల జేయుటకు ఆమెను కొట్టిరి. ఆమెయద్వైద్యవరీక్షను కర్త ఆనయమున అచట కనిపించెను. అతికష్టమువీడ ఆమెను వదిలించుకొని పోయెను.

తురుష్కులు, బ్రిటిషువారిసందర్భి కాక్స్టాంటి నోపిలు నండి తరిమివేయుటకు ద్వేషించి అందరిని తిట్టుచున్నారు.

సంగీతకాలయందు బ్రిటిషువారికి స్థానములను నియమించకావని కమిటీను అధికారులు ఉత్తరువుజేసిరి. సెలర్స్ బుల క్రితము కనిపించునదగ్గర జరిగిన బ్రిటిషువారిమీద మరణమునకు పరిహారము నీయలేదు. ఇటీవల గల్లిపోలీలో చంపబడిన తురుష్కు పోలీసుకుటునికి 10000 పానులు పరిహారము నిచ్చునగాని ఇద్దరు బ్రిటిషు మైమానికులను విడిచిపెట్టమని తురుష్కులు చెప్పుచున్నారు.

తురుష్కులు ఇద్దరు అంగ్లేయ సైనికులను చావగొట్టిరి. ఒకడు చనిపోయెను. రెండవవాడు తురుగారు దాయెను.

తురుష్కు ప్రభుత్వమువారి సలహామీద బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు వారితమి వదిలించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

గ్రీకు కరణాగరులు ఏకేమ్యుకు కమ్యూన్ లో సంతకపాత జ్వరము, కలరా, స్పాంజికము కనిపించుటచే 1600 పీడితులైరి. చాలమంది చనిపోయిరి.

ఈ అంటువ్యాధి అంతరించువరకు మరల ఎవరను ఏకేమ్యుకు నాకలమీద రాకూడదని గ్రీకుప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువు జేసిరి.

బవేరియాలో వ్యాసిస్టు ఉద్యమము

బయలుజేరుటచే రాజకీయ కేంద్రము చాలభయపడుచున్నాడు.

ఏకరాజ్యాధిపత్యము డిక్టేటర్ షిప్ కావలెను అని కోరువారికి ప్రెంచివారు రూసు ఆక్రమించుకొనుటచే చాల కోర్కె జిసి. పార్లమెంటునకు ఈ కేసువందలకు తిరుగబాటిన రించుటకు ప్రయత్నించుచుండెనని తెలియచున్నది.

పార్లమెంటుసభ్యుడైనకమాత్రాన ప్రెంచికమ్యూనిస్టు క్యారిక్ గారు కిక్కుపాల్పెరాదను విషయమును ఈసంగతిని విచారణసమితివారు విలుపడదని తీర్మానించిరి.

వచ్చిమగోదావరిజిల్లా కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ సమావేశము

కార్యనిర్వాహకవర్గము యేలూరులో 20, 21 తేలిలలో సమావేశమగును. సభ్యులు కష్టక వయజేయ ప్రాధికము. యక్రమిల్లి, మంగయ్య, కార్యకర్త.

ఆరవ ఆంధ్రసారస్వత మహాసభ:- గుంటూరు జిల్లా సందూరులో ఈ నెల 20, 21 వ తేలిలయందు ఆచంట వేంకటరావు సాంఖ్యాయన కేంద్రగారియధ్యక్షత క్రింద జరుగును.

జెజవాడనుండి మద్రాసుకు బోవువారిలో నిశుక్రొలు రైలుస్టేషనుకు ౪ మైళ్ల దూరమున సందూరుగ్రామ మున్నది. బండ్లను, కాకపోకలను గలవు.

విశ్వవిద్యాలయ విల్లు

రాజమహేంద్రవరమున నుపన్యాసములు.

దివాన్ బహదూర్ ధనుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు గారు విశ్వవిద్యాలయవిల్లును గూర్చి 18 వ తేలిని ఉపన్యసించి విల్లును తీర్చునుగ విమర్శించిరి. దివాన్ బహదూరు మోచర్లరావు చంద్రరావుగారు తూడ సభలో పాల్గొనుచున కలచిరి. కాని కొన్ని కారణములచే వారు రాజాలకుపోయిరి. (స్వకీయవిలేఖరి)

స ర మా త్య కే ను

రాజమండ్రి చెరసాలలో విచారణ జరుగుచుండుట

సరహత్యకేసు నిన్నటిదినమున సెషన్సుకోర్టులో విచారణకువచ్చెనుకాని తన మద్దాయును లక్ష్యజాచారికి చాలజబ్బుగా నుండుటచే నాతడు కోర్టున హాజరుకాలేనందున. నేడు జైలులో విచారణ జరుగుచున్నది (స్వకీయవిలేఖరి.)

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు - మార్కెటు.

మారకము.
బాంకి తంతి మారకము 1 పి. 4 8/32 పెన్సిలు
బాంకిడిమాండు డ్రాఫ్టులు 1 పి. 4 8/32 పెన్సిలు
లండను డిమాండు డ్రాఫ్టుల } 16 8/16 పెన్సిలు
బాంకి కొనుగోలు రేటు }
మాడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 11/82 పెన్సిలు
అడనెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు 16 1/2 పెన్సిలు
కలకత్తా మార్కెటు
మారకము

కలకత్తా జనవరి 17 బుధవారము
బాంకుతంతి మారకము 1 పి. 4 5/82 పె
డిమాండు విల్లులు 1 పి. 4 8/16 పె
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు

6 0/0 ఋణపత్రములు 1926 రూ. 100-2
5 1/2 0/0 ఋణపత్రములు 1928 ,, 100/4
6 0/0 ,, 1981 ,, 100/0
6 0/0 ,, 1982 ,, 100/0
6 0/0 రూ. పి. బాండులు 1928/41 ,, 98/8

బొంబాయి - మార్కెటు.

బొంబాయి, జనవరి 17 బుధవారము
ఇంగ్లీషు బార్ గోల్డు. ,, 26/0
తక్షణం ప్రెసలా మింటుగోల్డు. ,, 26/6
మొదటి తీర్మానము. ,, 25/8
రెండవ తీర్మానము. ,, 25/5/6
తక్షణం ప్రెసలా బార్ పెండి. ,, 84
మొదటి తీర్మానము ,, 88
రెండవ తీర్మానము ,, 80/14
మారకము

బ్యాంకుతంతిమారకము 1 పి. 4 5/82 పె
డిమాండువిల్లు 1 పి. 4 8/86 పె
బి. సి. టి 1 పి. 4. పె

ప్రకటన

మా క్లయంటుగా రగు శ్రీరాజా శ్రీమత్తున్నారాయణ అప్పారావు బహద్దరు జమిందారు గారిని హక్కు గల చెన్నపట్టణం తేనాంపేటలో నున్న శ్రీమన్నారాయణ విలాస్ అను పేరు గల బంగళాను తోటను వారి తల్లిగారు రగు శ్రీరాజా లక్ష్మీ వెంకట నారాయణమ్మారావు బహద్దరు గారి పేర నామకః ఉన్న అవకాశము తీసికొని ఇప్పుడు సదరు బంగళాను తోటను ఇతరులకు విక్రయింపవలె ననే ప్రయత్నంలో మా క్లయంటుగారి తల్లిగారు నున్నటుల మా క్లయంటుగారికి తెలియవచ్చినం నందున ఇందు మూలకముగా ప్రచురపరచేమి యేమనగా.-

ఎవరైనా సదరు శ్రీమన్నారాయణ విలాస్ అనే బంగళాను మా క్లయంటుగారి తల్లిగారివల్ల విక్రయమును పొందునెడల మా క్లయంటుగారి దావాకు లోబడగలరని తెలిసికొనవలెను.
16-1-1928, } పెద్దిభట్ల వీరయ్య, బి. ఏ., బి. ఎల్.,
జెజవాడ. } వ కీ లు.

మాయెక్క లోకప్రఖ్యాతి చెందిన సర్వతేలు విషనివారిణి

గుణము లేదని రూపించు వారలకు రూ॥ 100 లు, ఇశాము. ఇది విషపుడు/విల కన్నీటికి దివ్యోషధము.
ఒకేతొరి 12 ప్యాకెట్లు తీయవారికి అందమైన 6 పోలో పటములు యిగూం. ధర పాకటు 1-5 0-90. డజను 1-5 రు. 5-0-0. ఒక డజను తీయువారికి పోస్టల్ పాకింగు/గుభువులు యిగూం.
V. R. Sivaram & Co.
Post. Box No. 61, Madras.

4-8-20 } 05. 45. 53

రూపాయి

హిందూవులకు రూపాయికానే ప్రతిదేశమునకును ప్రధాన నాణెముకంటెను. అట్టిదానిని అంగ్లమున, పాకిష్టానియు, ప్రెంచివాడు ఫ్రాంకునియు, జర్మనులు మార్కునియు, జపానీయులు యెన్ అనియు, అష్ట్రీయులు గిల్డరు అనియు, స్పానియనులు పిస్తోలెనియు, బుల్గేరియా విలికిని అనియు, యుటాలియనులు లీరానియు, రషియనులు రూబులనియు, డచ్చివాడు స్టూటెనియు, డేనులు క్రొనరు అనియు, గ్రీకులు డ్రామ్ అనియు, తుర్కులు లిరా అనియు, చీనావాడు టేల్ అనియు, అమెరికనులు డాలరు అనియు, పేర్లొకటేయి. వివిధరకములగు నాణెము లింకను ఉత్పత్తిగాని అవి దానిజ్యుప్రపంచమునకు వంతగా వ్యాప్తమయ్యెదమిచే విధముగా వియ్యించుట ప్రస్తుతము విధియబడినది.

నాణెములన్నియు లభ్యమగు వారల నాణెములన్నియు తెండి లంగారు లోహములతోనే ముద్రింపబడుచున్నవి. కొంతకాల మువరకు మూతము వియ్యించుకొనునందు రంగి చిల్లర నాణెములతోట కుపయోగింపబడినది. హైందవుల పోర్టులో దేశము లం దిప్పటికిని రంగి చిల్లర నాణెములతోట వినియోగింప బడుచున్నది. నిక్కటా అనలోహమును నాణెములతోట కుపయోగించున నొక్క హైందవ, స్పెయిన్ ల్యాండు దేశములే. అంగ్ల ప్రెంచిదేశములు ప్రెంచిని చిల్లరనాణెములతోట కుపయోగించున కాని కొంత నిర్దిష్టమై మొత్తముకంటె అదనపు మొత్తమును చెల్లించుటకై వివిధరకముల నియోగముచేయుచున్నవి. నిరాకరింపబడుచున్న నాణెములను నియమముకై తీసివేయవలసి. దీనినే టీల్ టెండరందురు.

నాణెముల ముద్రాణము ప్రభుత్వాధికారమునకును మాత్రమే, నాణెముల పోకడలను నియమము మాత్రమే యని అర్థకాన్త్రపాఠము లగు వాటికలను కల్పించింపబడినది. ఏదేశమునై నిర్దేశించిన నాణెములను నాణె ముద్రాణముచే చలాయించునందుకులన లాభ మొనగూర ననువుండువిధానము ప్రవర్తించునది. దేశము గొప్పనియుగా నుండెనున, నాణెములను ముద్రాణముచేయునట్లుమట్లు తీర్పునను యిది. దేశములకు ముద్రాణములను అనుమతించినన, నాణెములందలి సర్దుబాటుల ముద్రింపబడెనది.

హైందవుల నాణె నిర్మాణము, యాదేశము దాంగ్లము ప్రభుత్వ స్థాపితమునకు బూర్వపుదియే. కాని అప్పటి నాణెములకు ఇప్పటి నాణెములకు, అన్ని విషయములలోను గలభృత్యాసము విడితమే. ఇప్పటికిని నాణెములకు దిగుమతియు భేదమొనగలేదుగాని, గుణగతములందు మాత్రము విడితేపు మాత్రము నందినది. నాణెముల నిర్మాణమున కీదేశము, తదితర దేశములన్నిటికంటె, కనీసమునందు మిన్నయని చెప్పవచ్చును. కాలనీయములైననుగాక, హైందవుల నాణెముల ముద్రాణాధికారము అంగ్లము ప్రభుత్వము, ఇంచుకైనను ముద్రాణముల నాణెములకు కనిపించుకొనినది.

ముద్రాణములే నాణెములకు యోగములుగా నుండునదిగాని, గుణగతములందు మాత్రము విడితేపు మాత్రము నందినది. నాణెముల నిర్మాణమున కీదేశము, తదితర దేశములన్నిటికంటె, కనీసమునందు మిన్నయని చెప్పవచ్చును. కాలనీయములైననుగాక, హైందవుల నాణెముల ముద్రాణాధికారము అంగ్లము ప్రభుత్వము, ఇంచుకైనను ముద్రాణముల నాణెములకు కనిపించుకొనినది.

ముద్రాణములే నాణెములకు యోగములుగా నుండునదిగాని, గుణగతములందు మాత్రము విడితేపు మాత్రము నందినది. నాణెముల నిర్మాణమున కీదేశము, తదితర దేశములన్నిటికంటె, కనీసమునందు మిన్నయని చెప్పవచ్చును. కాలనీయములైననుగాక, హైందవుల నాణెముల ముద్రాణాధికారము అంగ్లము ప్రభుత్వము, ఇంచుకైనను ముద్రాణముల నాణెములకు కనిపించుకొనినది.

నది. నాణెములందలి లోహమునకుగదిసి అపహరించుటకు అనువుండుటకు అట్టిప్రతిభమును నులువుగా గుర్తించుటకు విలువనుట్లును, అందుకంటె గంటలు (పెంసె) అనుకొనబడతే ననిరి. సుప్రసిద్ధుడైన కాపీ నిర్మాతగా వింపబడుటకు ఏకభువు అనుజ్ఞనుసరించి అవిముద్రితము లయ్యెనో! ఆభువుయొక్క ప్రభుత్వమునకును పేరుతోగూడిన, ప్రతినియమగాని తేక అట్టిభువుయొక్క ప్రభుత్వముచేత చిన్నముగాని, ఒక్కపక్కను, ఆభువుయొక్క అధికార ప్రదేశవ్యాప్తమైనను, యెప్పుడు ముద్రింపబడెనో, దానిపేరేనా, అవివరములు మరియొక ప్రక్కను ముద్రింపబడెననిరి. అట్టిభువుయొక్క గాఢాంకితముగత ననిరి. నాణెములందు నిర్దిష్టమైనందు నిజలోహముయొక్కయు, నిజలోహము యొక్కయు, మిశ్రమపుష్కలయొక్క వివరముల విడితేయులు మాత్రమే నుండునా కన్నెట్లు విలువనుట్లుగాను నాణెములందలి విడితేయింపబడియుండ గూడదని నిష్పదించబడినది.

సుప్రసిద్ధుడు అనువుండుటకు, పోలికమునకు తదితర విషయముల యందును ఒకదానినొకటి సరిపోలి యుండుటకును వస్తునిర్మాతముల కంటె యంగ్లనిర్మాతములు ప్రేమస్థురములనిరి. యంగ్లనిర్మాతములకు ప్రత్యేకనిర్మాతములయినను విస్తారము జనముదాయమును అగర్విమై ముద్రించినపుడు విస్తారము కల్ప మొనగలేదునందునగానే నాస్థనిర్మాతములకంటె నిరుపద్రవకరము లనిరి. నాస్థనిర్మాతములయిననో నామాన్యభావములయిననో, అన్యజననము ముద్రాణమునో యెముల నోయెదిగి, కాన్త్రమునను నేరాన్యభావములతో కట్టుబడతే కొనసాగింపగల వలనబడియుననిరి. ఇన్నివిధములగు కట్టుబాట్లనుంచి ముద్రింపబడుచున్న, సుప్రసిద్ధుడైన నాణెములు ప్రచారమునందుండినట్లువచ్చుచు వినిపించుచునేయుండును.

ఇట్టి నాణెములకు కానింపబడిన విలువ నాణెములందు నిర్దిష్టమైయుండు నిజలోహముయొక్క కిమ్యముననుసరించిన విలువ అనువిధములగువిలువల సేవరతి. మొదటి విడితేయులు తిమ్మ మొనగింపబడుటకును, రెండవది తాము విడితేయులొ మొనగింపబడుటకును ఉపయోగపడుననిరి. కాని ప్రభు వొక్కడేయైయుండి ఆభువు పాలిదేశములన్నిటియందును ఒకేవిధమగునాణెములకు, వేర్వేలు దేశములకు వేర్వేలు నాణెములను నిర్మింపగావింపబడి, నాటికిమృతము తమ చిత్తవృత్తినుసరించి మార్పుకొందిన అనువేర్చియుండు నాణెములందు విలువ లెన్నిరకములొ, నాటి ఉపయోగము లెన్నియు అర్థకాన్త్రమునందెంచుట గానరాదు.

నాణెముల కానింపబడిన విలువకును, నిర్దిష్టమైనవిలువలొకటే కిమ్యము ననుసరించిన విలువకును వ్యత్యాసము మేరమిడి యుండగూడదని ప్రాచీనకాలమునకే నిష్పదించబడినది. నాణెముల ప్రచారమునకును నష్ట మొనగూరచున్నట్లుచే, నాటిని మరుగుపరచుకూతుడుగాని, లాభ మొనగూరై యున్నట్లుచేయదు దాచ బ్రయత్నించురు. దాచబడుచున్నదని గుర్తించబడినపుడు వట్టివాటిని తెలిక లాగుటకు, లాభదాహములగు తెరవుల సేర్పించుకొనుటగాని, దాచబడు చుండుటకే, నాణెముల ముద్రాణమునకు కానింత లోహము సర్దుబాటుగూడదనో, సెకమును, నాటగా గొని, అసలే నిలువలేని లోహములతో నాణెములను ముద్రింపబడుటగాని నాణెములందలి నిజలోహము పొక్కున తగ్గించి, నీవలోహ మిశ్రమపు పొక్కు తెచ్చించి యథా ప్రకారపువిలువకే మారతే నని కానించుటకేగాని, లోహము సర్దుబాటు చేసికొన జూచుట గొప్పపాపముగాని స్థిరమున బడినది. బొక్కునమును పూరింప నుద్దేశించి, నాణెములందలి నిజలోహము పొక్కున తగ్గించి, నీవలోహ మిశ్రమపు పొక్కు తెచ్చించి యథా ప్రకారపు విలువకే మారతే నని కానించుటగానే అసలే కష్టము. ఇట్టి విధానములన్నియు ప్రభుత్వమునకు ఈవిధానముల నొనగూర్చుటగాని, దానికాను విడితేయుల యందగిమకము తెచ్చించుటకు అన కాకవిచ్చివట్టును. చక్కతేయటకు నీలులేన్న చిక్కుల తెచ్చివెట్టు నిరి.

నాణెములముగా ఒకదేశము కింకోక దేశమునాణెము, దాని యందు నిర్దిష్టమైనందు అంతేనిజలోహము కాదేశము దెలికమునకుండునో అంత తెలికమునకు. నిర్దిష్టమైనందు నిజలోహముననుసరించినవిలువ, కానింపబడినవిలువ కెప్పుడుతగ్గి యుండునో, అప్పుడు నాణెములను సుప్రసిద్ధుడైనను మొదటి యాదేశముల కలలోనివార్త. విలువలేని లోహములతో నాణెములు ముద్రాణముచేత మిట్టి మొనగూరల కాలకాలమై యుండు నుట నిర్వివాదాంతము. సుప్రసిద్ధుడైననాణెములకు సరిగిరినను, విడితేయులు తెలికయుండునటు కడు తెలి ముట్టుకుండునదపు లో నుండునాటకు అనిధాకాన్త్రచర్య.

జాతునందు ముద్రాణములకు నాణెములన్నిటి గాను ద్వంద్వమునందు నిజలోహము పొక్కున, ఒకేవిధమున ట్టుకొనబడుటను, అట్టిలోహములన్నియును నాణెములందును నాణెములను మొదటి విధానమునకే

అభ్యాసించుటనో, ఆయుర్వేదమునకే యాద్య మనుజులము నిధింపబడుచుండి యుత్తిలు ననుట తథ్యము.

హైందవుల రూపమునై గవర్న మెంటులకు యిందియు అనియోరితే ముద్రింపబడుచున్నది, దానిఅంతర్భాగములన్నియు కొంచెముండ మించు, విలువలేనిలోహముతో ముద్రింపబడి, ప్రతిభుత్వములు గావింపబడుచున్నవి. అంగ్లదేశమున దేలుండెచ్చి, భారతమునందు లకు కాలనీయలొనెను, వారిదేశమునందలి కేంద్రములలో సే ఖరీదుకట్టుబడుచున్నది. విడితేయులందు, దీనిదేవుట్లుగామార్పుకొన విధానముకట్టుబడినది. దీనిని సజీవినినించిన నునిర్వివాదమిది. కేకటి అక్కడి స్త్రీలు ఈయనకు లండనునందలి యిక్కోక నూర్కట్టునందలి ప్రతేమిమ్మ క్కొల యిక్కోక బొక్కోకమునకును కథానానుకుడు. వారలచేతుల యందలిను కీలుబొమ్మ ప్రస్తుతాంతోకమునకు గలకాణము రూపముకేగలిగిన అగ్లముని గగ్గోలుపెట్టుటకు తెలిగినదే. ఇవివిధానములకు ముద్రాణములగు అంగ్లము లెంత తెలికంగా రుము తమదేశమున కగుమతిచేసినను, మామతేనెవ్వరు విధిగా నివ్వదకావున మాతాభయము లేదనిమిథు స్నేహముచేతించిన అన్యదేశము లెగుమతి చేసివో అట్టిది తెలిగ నమ్ముకొ భవములేదని తెలుకొన మొదటిది. మాకతికాదు కాతేమిథాన మామతేలికదనిరి. కాని, పోవుచున్నదను విచారము, వారిని గలదు. మార్పుకొనినవో, కనాభాయలందు విచారమునకుండునాచన లగుపించినది, ఉపేక్షించిన కరణాగత ప్రాణితకు దోష మారోపించుచున్నది. ఓపిక పెట్టుదని ఎంతకుండి ఉన్నతోద్యోగముల నిచ్చినను, ఎంతకుండి నామాన్యమేలు ప్రభుత్వసరను గూర్చుండెట్టి, విండు లారగింక తేరినను, ఎంతకుండి కాకాగ్నములందు బంధింపుటను గావించినను, ఎన్ని నిర్బంధపట్టుచునను కానించి తమ్యాలమున నదిమి పెట్టుకాచినను,మితవాది, కామాన్యకేరవాది, యాద్యములు లెన్ని లేకనెట్టినను, ఎట్టిసంస్కరణప్రకారాలను ప్రసాదించినను కార్యకారి యగుటతేను.

హైందవప్రామాణ్యమును దుడ్డుపించిన, అన్యదేశ స్వస్థత గావింపబడెనను, హైందవరూపమున, దానిఅంతర్భాగములను పూర్వపురూపమునకు గొనిపోవుటకప్పు, చేరుకొనుచున్న. ఇందులకు స్వార్థత్యాగ మననము కాలయాపన చేసికొలదిని కిచ్చకలు బహుళియము లగుననుట ప్రత్యక్షమిదనవచ్చును. హైందవమృదయమును కుంఠించి జేయరలే ననిన, హైందవ రూపమునకేమియు జల్లార్చుకూతుల సర్వజనసమ్మతమైనమార్గము. దీనివ్యాపకములొక వర్ధిల్లని నొందికొంది, కోకా గారము కుప్పించుచుండు ననుట నిర్వివాదము.

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం

నోటీసు

మాచర్ల రామన్నకలవెనీలో వాటాదారుల గను కమిషన్ ఏజంట్లుగను బొంబాయి, దాని ప్రాంతీలు పోలాపూరు, మద్రాసు, మధుర మొదలగు జాగాలలో వ్యాపారము నడుపుచుండిన (1) గునికెట్టి రాజలింగము, (2) చీకటిమల్లి సంగయ్య (3) పెద్దలక్ష్మయ్య మొదలగువారు 1922 సంవత్సరము డిశంబరు నెల 21 వ తేదీనుండి వ్యాపారము చాలించుకొననట్లు యిందుమూలముగా అందరికిని తెలియజేయడమైనది. పైన తెలుపబడిన కంపెనీ యింకముందు మాచర్ల రామన్న శివచిదంబరయ్య కంపెనీ అనుపేరుతో బొంబాయిలో మాత్రము వ్యాపారమును సాగించును. ఈదిగువ చేవ్రాలు చేసిన వారు ఒక్కరే సదరు కంపెనీకి సంపూర్ణాధికారము గల యుజమానుడు, ఆయన కృష్ణయ్య గారి కుమారుడైన పెద్దలక్ష్మయ్య గారికి జనరల్ పవర్ డిచ్చి తన తరపున పైన తెలుపబడిన బొంబాయిలో నుండు తన కంపెనీకి ఏజంట్లుగాను, మేనేజరుగానుండి వ్యాపారమును సాగించుటకు వారిని ఏర్పరచియున్నారు. పైన తెలుపబడిన రాజలింగము, సంగయ్య మొదలగు వారిలో బొంబాయిలో గాని, మరి యెయితర స్థలములలోగాని ఎవరైనను పైన తెలుపబడిన పేరుతో యేలాటి వ్యాపారము చేసినను వారి పూచీపైననే చేసుకొనునట్లు యిందుమూలముగా తెలుసుకొనవలెను.

మాచర్ల శివచిదంబరయ్య
మాచర్ల రామన్న కుమారుడు.

వృత్తాంతలేఖలు

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

జనవరి 16:—నిన్న సాయంత్రము తాలూకా కాండ్లకడనున్న వాదాబ్లాకులో పురపంచసభ జరిగెను. ఈ సభకు మాత్రం కవివరేణ్యులగు మ.రా.శ్రీ, చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహులుగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. వారి ప్రారంభోపన్యాసము నంతయు మూడు ఒక సంవత్సరము నుండి మీటింగులకు తమకు జబ్బుగా నుండుటచే వత్తుచుండుట లేదనియు, యిప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు గయాతిర్యకము లను గురించి ఉత్సాహించెదనని వచ్చితి ననియు చెప్పి దాక్టరు గారిని ఉత్సాహింప వలయునని కోరిరి. అంతట దాక్టరుగారు 1922 సంవత్సర గయాతిర్యకము మిక్కిలి శుభప్రదముగా జరిగెననియు నాతడు జరిగిన అల్లరులు జరుగునని ఆశ కమంది తలచిరిననియు కాని అట్లుగాక మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగినదనియు నుడిచిరి. కాంగ్రెసులో వ్యతిరేకాభి ప్రాయముల నేకము లున్నవనియు కాను నెహ్రూగారు మనతో ప్రస్తుతము యోగిభవించి కాంగ్రెసు కార్యక్రమములను వెంటనే ఆచరణలోనికి తీసికొని రావచ్చుటకు మనము చేతులనీస వను అను వెంటనే చేసినచో వారందరు మనతో నేకీభవించి పనిచేసెదరు. వారే మననాయకులు, వారు కాననభులకు వెళ్ళుట మంచిదని దేశమంతటను ప్రబోధము చేసి దేశము మహాసభ వారితో అది అంగీకరింపజేసినగాని వారు కాననభులలోనికి వెళ్ళ తనియు అట్లుగాక కాంగ్రెసు తీర్మానములను అనగా దేశ మొత్తముమీద 25 లక్షల రూపాయలు, 50 వేలమంది స్వచ్ఛంద సేనకులను ఏకీకరింప నెలాభులలోపుగా జేర్చి కానన తిరిగిరావలయునని నిర్ణయము నున్నామని చాటించినచో దాను, నెహ్రూగారు తమ మనకార్యక్రమమున పాల్గొనునని జెప్పిరి. తరువాత కాంగ్రెసులో తీర్మానించిన భారతదేశపుభూభాములను గురించి స్పష్టముగా తెలియజెప్పి భారతదేశపు భూభాముల యందు ప్రజల తత్వమును పాల్గొనకూడదనియు, దబ్బు యిక్ష్మ కూడదనియు కూడజెప్పిరి తరువాతను స్వరాజ్యనిధికి రాము జేసెను ఖర్చులను కొన్నిటిని తగ్గించి కానిని వైసికి కీయవలయుననియు కోరిరి. ఆగస్టుకొర నివారణకై మనము హెచ్చుచని జేసినంతవరకునందు యిచ్చునందు జేయవలసినవని వారితలెల తోసికొని ఖర్చుగడ్డ నమ్మియు పురపంచయు ప్రతివారము వియ్యము ప్రోగుజేసి వాటిని. కారికి చవుకగా అమ్మకలయు ననియు కోరిరి.

నరసాపురం

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానము.

జనవరి 16 :— ఈ సంవత్సరము కి తము చాలా మిక్కిలిముగా నున్నది. ఏదెనిమిది సంవత్సరములనుండి ఇంతమిక్కిలైన చూడలేదు. అయితే నాలుగైదు రోజులనుండి, కాలము మారింట్లుగా కనబడుచున్నది. ఈసంవత్సరములపంట భయపడినట్లు పొడుగాలేవు. భాగ్యముధర కొంచెము తగ్గినది. లేవు సంకతి

మాత్రపును తిరిగి తెలవవలసినదని అర్థము ప్రజలు చెప్పుకొన్నట్లు వెనుక చానియుంటిని. చీపు క్రమముకలక్తురు గారివత్తునండిన్ని (వెనీదెన్ని పార్లు అభీనరుగారివద్ద నుండిన్ని మ.రేపును తిరిగి తెలిపించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు (చానికసంకతి తెలుపుటకు నాకు చాలాసంతోషముగా నున్నది. దీనికేమరు పాలెంకూడా చేర్చదగని తెలియుచున్నది.

నలుకొర్లు

మొన్న లామెంబరుగా రగు నర్ శ్రీనివాసయ్యంగారు బెజవాడ వచ్చినపుడు మాఝుకొర్లును ఇక్కడనుండి తిరిగి తీసి చేయలేనని కొందరు అర్థి లిచ్చుకొన్నారట. అయితే మానసి యలగు లామెంబరుగారు నర్నాపురంనుండి నలుకొర్లును తీసి చేయవలసిని ఇంకా అవసరమైయెడల ఇంకొక నలుకొర్లును గూడా నర్నాపురమును పంపించెదమనిన్ని కూడా గట్టిగా చెప్పి నట్లుచిన్నాను. ఇది చాలా సుఖనీయును.

తపాలా ఇబ్బందులు

చెన్నకట్టుమునుండి మాకు ఇప్పుడు కాలి ఏడుగుంటలకు ఉపాహున్నామి. తిరిగి ఇక్కడనుండి టపా చెన్నకట్టుమును ఉదయము ఏడున్నర గంటలకే కట్టివేయవచ్చును. ఇది ప్రజలకు చాలాఇబ్బంది కలకాజేయుచున్నది. కాలి చెన్నకట్టుము టపాప్రదంబులకు ఇత్యకలసింట్లుగా ప్రజలలో ఆందోళన కలుగుచున్నట్లు విన్నాను. దీనిసంగతి అటులందగా ఏదో తగిన యేర్పాటుచేయించి పోస్టు డిపార్టుమెంటువారు మాకు త్వరలో రైలువడ్డనుండి టపా చేరేటట్లు చేయవలసియున్నది. వెనుక బ్రూబండమీద టపా ఇక్కడకు పంపేవిర్పాటు కొంత కను జరిగినది. దానిని తిరిగి అమలులో పెట్టుటగాని తేకే మా టారుబండమీద టపాను పంపుటగాని త్వరలో చేయవలసి యున్నది.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపాలిటీ

బెజవాడ 15-1-1923 :—క్రొత్తచేరుమేకగారి అధ్యక్షతన మొట్టమొదటి మున్సిసిపల్ మీటింగు ఈనెల 8 వ తేదీన జరిగెను. అనాడు జరియంతయు పూర్తికానందున 10, 11, 12 తేదీలనుకూడ జరిగెను. పాతచేరుమేక గారు ఏకాగ్రమునలో పరిష్కరించక నిలువలొనుంచిన ఆనేక విషయములను గూర్చి ర్యానములను జేరిరి. రిసంవత్సరములకాదు చని పూర్తి యైనప్పటికిని కంట్రాక్టరుకు సామూహిక క్రిష్టమందిరి. క్రొత్తకాన్సిలెవారు వెంటనే వారికి సామూహికచుట్టు తీర్మానించిరి.

కార్మికుల స్వాగతము

బెజవాడ కార్మికుల కడుమున క్రొత్తచేరుమేక గారికి స్వాగతమొసంగుటకై 13-1-23, 14-1-23 తేదీలను పుచ్చా వారిసత్కమవద్ద గొత్తుకథ జరిగినది. మ.రా.రా.శ్రీ కట్టమంచి కొళందేరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కట్టల పారిశుధ్యమును గూర్చియు, పురపాలక సంఘముయొక్క ఆర్థికస్థితిని గూర్చియు, మున్సిసిపల్ కాన్సిలర్లవిధులగుగూర్చియు కార్మికుల కష్టస్థితియు లనుగూర్చియు ఉపన్యాసములు జరిగినవి. పాత కాన్సిలెవారివలె ఇతరులను కైతీటకు పంపియ్యెను, కాశ్వరముగ కాన్సిలెవారుండ ప్రయత్నించమనియు, పురజను లెట్లు చెప్పిన నటులజేయుటకు సరిగ్గిలై యున్నామనియు క్రొత్తకాన్సిలర్లకడుమున ఆచార్యులచారు చెప్పిరి. మనకు చక్కగ నెరవేడటకై ఎవరియవలసి నవత్తులు వారు వెంటనే చెల్లించుట యవసరమని రెడ్డిగారును రామచంద్రరావుగారును పురజనులను హెచ్చరించిరి.

చయనము

బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులవారు పొల్లంబుగిరినుండి 'చయనము'ను చేయెదరు. వేలకొలది బాహ్యులకు సమారాధనజరుగును. అన్నివైపులనుండియు గొప్ప ఋత్విక్కులు వేంచేయెదరు. ఇందులకు చాదాపు నలువదిలెల రూపాయలు వ్యయమగును. ఈద్రవ్యమును సమకూర్చుటకై శ్రీసోమయాజులవాడు ఇవికవడ సంవత్సరమునుండి దీక్షతో పనిచేయుచున్నాడు. చాలభాగము సజుకూరెననియు ఇచట పండిట్ వయత్తుము ఇకనుండి జరుగు నాశా తెలియుచున్నది.

జేవాదాయములు-ధర్మాదాయములు.

జనవరి 16:—నిన్న సాయంత్రం బెజవాడలో మ. రా. శ్రీ పోలేరెడ్డి లక్ష్మీనారాయణ రాస్తులవారి ఆధ్యక్షతనకొంద జరిగిన సభలో నీ దిగువ తీర్మానములు జేయబడినవి.

(1) హిందూజేవాదాయముల పరిపాలనను సంస్కరించుటకు మద్రాసు (స్థానిక) కాననభులలో ప్రవేశపెట్టబడిన చిత్తు చట్టము హిందూమతాభివృద్ధికి అడ్డుదాయముగను హిందూ సంఘముయొక్క హక్కులను వినాకమును చేయునదిగను నుండి దేశములో కల్లోలము కలుగజేయుటకు కారణమగును గను కను ఈచిత్తుచట్టము ప్రజలుచర్చించుటకు ఇచ్చబడిన సావకాశము అత్యల్పము గనుకను వెంటనే యాచిత్తుచట్టము కాననభులలో చర్చకు తెచ్చుట నిష్పివేసిచిత్తుచట్టముమీద నివేదనయారు చేయుటకు నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారి నివేదనకు ప్రతి కలయెదను యితరముగను దేశమంతటను ప్రచురపరచి ప్రజల అభిప్రాయములను కనుగొని ప్రభాభిప్రాయములకు అనుకూలము గ నుండునట్లు చిత్తుచట్టమును సంపూర్ణముగమార్చి అటు పిమ్మట కాననభులలో చర్చ ప్రారంభింపవలెననియు,

ప్రస్తుతము జేవాదాయముల పరిపాలన నివిలుకొర్లుల యందు సరిక్రమించియుండ దీనిని తొలగించి అధికారవర్గమునకు అప్పగించుటయు హిందూజేవాదాయములద్రవ్యము హిందువుల కంటే ఇతరులకు సంఘములకు ఉపయోగపర్చుటయు జేవాదాయములను పరిపాలించు సంఘములు సానికములునుండునని గాక కేంద్రముగానుండుటకై 'జేవాదాయముల పరిపాలనకొరకు' అను పేరుతో నూతనముగ వన్నులు విధించి చాల పోట్ల అల్ప మగు ఆదాయములకు జేవాలయములనుండి ఎక్కువ సొమ్మును ఆవహించుటయు నైపునసిద్ధాంతము జేవాదాయములకు వర్తింపజేయుటయు ఈ చిత్తుచట్టమునందు ఎక్కువ అడ్డుదాయములు కావున ఈ యంశములను వెంటనే చిత్తుచట్టమునుండి తొలగించుట అవసరమనియు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ముల్తాన్ కూసి

జనవరి 15:— మల్టాక్ తోటలో నోకభూరహత్య తుంకరొ కొలదిమందినల్పిరి. ఒకమనిషిని ముక్క ముక్కలుగా వాడు ఛేదించి కత్తెవరు తోటలో పారవైదిపోయిరి.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

కలరాజోషధములు

మాకలరామందులు అనేక మున్సిసిపాలిటీవారిచే పాడబడియున్నవి. 8

ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికి యుపయోగింపబడు మందు గో నెల్ల మాకలరామందులు

క్రేష్యుమైనవని ఖ్యాతవహించెన 1045-3

మామందులు కలహోట కలరా లేదనియే నమ్మకవచ్చును. మేము అనేకవేలజనలకు ఇచ్చిమాచి దీనిమహిమను తెలిసికొని యున్నామనుట అతిశయోక్తిగా నెంచకూడదు. తనీదిడ్డలు మొదలు వృద్ధులవఱకు అందఱకును, గర్భిణి శ్రీలకు కూడ వీనిపయోగింపవచ్చును. ఇతరమందులవలె నిది మాత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్గుణములకు చోటివ్వవు.

కర్పూరాద్యరిష్టము 6 బెన్సుల సీసా ర్పు 0-12-0 } కలసి ఒకసెట్టు ర్పు 1-2-0

విషాచి నంజీవని మాత్రలు 12 0-6-0 }

తంతినిలాసము. పండిట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారప్పక వీధి మద్రాసు.

JUST OUT!!

Gospel of Sri Ramakrishna

JUST OUT!!

VOL. II CLOTH Rs. 2-4

It contains a further instalment of 28 conversations with his devotees and disciples.

VOL. I BOARD Rs. 2-8

ఆంధ్రభాషలో యిప్పుడే ప్రచురింపబడినది స్వామి వివేకానందగారిచే రచింపబడిన

రాజయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 1-4-0

కర్మయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 0-12-0

భిక్షాగో ఉపన్యాసము రు. 0-6-0

స్వామి బ్రహ్మచందముగారిచే రచింపబడిన గురూపదేశములు

ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

The Manager, Sri Ramakrishna Muth, Mylapore, Madras.

కవిత్వావిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్సవీశ్వరులును, వివిధానధాన ధురీణులునై పేరొంది కీర్తి కేసులైన బ్రహ్మశ్రీ కేవలకల్లి సుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.

- 1. విహేంద్రవిజయము: ఇది మహేంద్రుడు కామరూపమునకు పరివ్రజించి జయించిన కథ మహాభారత కర్ణ పర్వములలో నెంతయు జక్కగా కల్పింపబడినది ఇందలి స్వర్ణవర్ణము, ముత్యవర్ణము వాచన భట్టాను జదివి పోషించును. దీనికి పుటముగను మహాభారతము ప్రాచీనమున పీఠికా గూడ గలదు సాధారణమున 0-12-0. కాల్కోరు 1.
2. రామరాయవిలాసము: ఇది యొక యుత్తమగ్రంథము. ఇందలి కవితయు 3-0-0 గుండు సరసముగను మృదువైన మాటలు వెలయుచుండును. అధునాతన గ్రంథములలో దీనికి సరికొద్దము గ్రంథములు మిక్కిలి తక్కువ. సాధారణ మైనది 0-8-0 కాల్కోరు 0-10-0.
3. రామచంద్రోపాఖ్యానము: ఇది వారణాసి పేంకటేశ్వర కవి ప్రణీతముగ నాతా క్యాగముల గ్రంథము శ్రీమదామాత్యము ననుసరించి మొదటియాంకాండుములందలి కథయు సంపూర్ణముగ వర్ణింపబడినది. తైలి భారతముగ నున్నది. సాధారణమున 0-12-0. కాల్కోరు 1-0-0
4. భద్రాచలవిజయము: ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణాద్యనేక గ్రంథములు రచించి వన్నె కెక్కిన అల్లమరాజు ముగ్ధబాణ్యు కవి గారిచే రచింపబడినది. ఈయన విరచించిన గ్రంథములకల్లు నిది కీర్తియతి. శ్రీ పీఠికాపురాధిపులను గీర్తికేసులును నైన శ్రీ గంగాధర రామరాయప్రభువు వారిచే గృహీతంబునది. ప్రస్తుతకథలగు శ్రీ నూర్యరామ బహద్రవారి యాజ్ఞ నను సరించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణవేద మల్లయ్య కాస్తూరివారిచే ప్రాచీనమున రచింపబడిన సుబోధినియను చక్కని వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియున్నది. సాధారణ మైనది 1-4-0.
5. ఆంధ్రనూత్రభావ్యము: ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యాజ్ఞానుసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వేదమల్లయ్య కాస్తూరివారిచే మూలానుసారముగను సుబోధముగను దొంగిలబడి దెవ్విన్నపమున జక్కగ నాలుగుభాగములుగ చూపింపబడిన 1933 పేజీలుగల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2-8-0 మొత్తముగ నాలుగుభాగములు నొకసారి కొను వారికి 8-0-0 లు మూలము.
6. ప్రభావతీప్రద్యము: ఇది పింగళి మారవాళ్ళుచే రచింపబడినది. గ్రంథప్రాశస్త్యము లోకవిదితమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపురము మహారాజావారి వెలపునకారము పూర్వపుటల ననుసరించి మొత్తముగ ప్రాయః 1 బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వేదమల్లయ్య కాస్తూరివారిచే యుట్టి ప్రాచీనమున దెవ్విన్నపమున పెదరు వెలుము కాగితములమీద జక్కగ చూపింపబడి కాలి కొరెందు చేయింపబడినది. 1-4-0.
N. B. వై గ్రంథములన్నియు శాస్త్రపుల యుపయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపురము మహారాజావారి - విశేష భగవద్దయమున సుధముగ నొప్పిత్తించి కెక్కిన వెలుగుల లభించునట్లు మేర్పాటుచేయించిరి. కావున నింత సులభముల్యమునకు దొరకుచున్నది. తమెన్న నింతకు రెండు రెట్లు మూల్యముచేసినది నిట్టి పరిమిద్ధవతులు దొరకుట దుర్లభము. ఈపుస్తకముల కన్నింటికి తపాల భద్యులు వైరాళు కొనువారే భరించవలయును. గ్రంథములు వలయువారి కిదివిలాసమునకు ప్రాసిన గ్రంథములు లభించును.

టలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవిత్వావిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ
2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ
మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు
టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.
ఆటకలారా:
కృష్ణజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులోని శా తాలూకు మ్యునిసిపల్ నెం 148 రు ౪౮ రెండంతస్తులమేడ అద్దాల మీదవల ఫిట్టింగు నహా గవర్న మెంటువారికి తెలియజేసినవిధమున లాటరీ మాలముగా విక్రయించుచున్నాను. 250 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమే కలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తర్వాతనివో దొరకవు.
2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపేతేదీయింపు ప్రజీతమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, స్వరాజ్య ప్రతికలోను, ప్రచురపరచి గొప్పయద్యోగమును, పెద్దమునపులయెడల ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును.
3. ఈ టిక్కెట్లవల్ల వసూలయ్యే సొమ్ములో యేజింట్ల కమిషన్ వగయిరా ఖర్చులపోన మిగతాసొమ్ము లాటరీ నేయునకుట ఏలూరు నెంట్ల కో ఆఫరేటివు బ్యాంకింగ్ నుంచబడును.
4. ఈమేడకు తనఖాలు వగయిరాలలేవు. లాటరీలో నెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంతభర్తులతోక్రమ మైన దస్తావేజు ప్రాయంచుకొని రిజిస్టరీ చేయించుకోవలెను.
5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమపేరు, నివాసము స్పష్టముగవాని టిక్కెట్టు 1-కి రు 5-0-0 చొ" నా పేర మజియార్దరు చేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగ టపాలో పంపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకసారి కొను వారికి ఒకటిక్కెట్టు కమిషనుగా నివ్వబడును.
6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడవు. పోస్టుఖర్చులు పంపినదే జవాబు యివ్వబడును.
మాటూరి సర్వేశం.
పేదహక్కుదారుడు,

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా ౧-కి అణాలు ౧౦ మాత్రమే.
అమృతాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.
అమృతాంజనము డిపో { 109, ప్రేరి కోడ్లు, భాట్ల - బొంబాయి.
7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.
Printed and Published by the ... Editor of the Andhra Patrika Press, 5 & 7 Thambu Chetty Street MADRAS.

రత్న పురుష లేహ్యం

ఈ పుస్తకమును అతిసంభోగమునకు ఇతర కారణములు కలసి కలిగిన భక్త మును మోహించి బలమునకు చేయుట నొక పాపముగా తెలియజేయుచున్నది. ఈ పుస్తకమునకు 1-కి రు 8-4-0 అం. కొనువారికి కేటాగు చేయవలెను.
పట్టాభిరామ వైద్యశాల
రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి కొలుకుండునాలు సీరలు తలకుడ్డలు వగయిరా బట్టలు రయూచేయించుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగామమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిమార్కయైన అమ్మ చున్నది. యీ భక్త్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనటు వంటిన్ని ఉతికిన యడల బావలు పడేటటువంటిన్ని కొలుబట్టలు తయారుచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచు న్నారు. సదరు మోసము తెలుపుకొనుటకుగాను మా బట్టలు ప్రతిభింకువామైన మాపేరువున్న బొమ్మకంటే అంటించి యా న్నామా మూడ్రున్న తేనటువంటి కొలుబట్టలు మాది కాదని గ్రహించవలెను. మాపేరుతో వున్నట్లువి మార్క పే మోసమాయ కొనవలెను. కొనినయెడల భరలు తెలియపరచెదము. కొలుబట్టలు ఉతుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారు చేసినాము. పొ 1-కి రు 0-12-0 ముప్పావలామార్కమే.
కెల్లి గ్రాఫ్ ఆర్ డెస్కు, ముప్పన సోమరాజు, వీరాజు సిల్వగుడ్డు.
పెద్దాపురము, గోదావరిజిల్లా.

మీ జాతకము

ఒక సం॥ రమణరత్న జరుగు సం॥ కులం నెలలవారిగా ప్రాయుటకు కట్టుచు రు 2/- జీవితమంతటిగాను దళ అంత ర్దళలతో ప్రాయుటకు రు 5/- ఇతరకారము జీవిత మంతటి లోను ప్రతి సం॥ రమణలో జరుగు ముఖ్యవిషయములతో ప్రాయుటకు రు 8/- జనన సం॥ రం, నెల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమును పంపవలెను. అన్ని పుటములనుండి మితిలేని యోగ్యతాప్రతిభలు వచ్చియున్నవి. ఈ రకము ఆంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపబడును. వి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్య, కృష్ణవిలాస ఆంగ్లవారము (ఎ) బొంబు మైసూరు.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగకొగమునకు మలయచందనము అభ్యున్న లేదు. పీఠికాలో నది తో. ఎలుపు, తెలుపు, వచ్చు, అను మామల విధముల గా X లో X ము గు నుండు. పూటలతో మాన్పును. శ్రీల కనుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది కావొకధము. (251) దట్టి 1 కి రు 2-4-0
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

రు 500-లు ప్రథమబహుమానము

జ్యోతిషరహస్యబహుమానపరీక్ష
30-4-23 తేదీని జరుగును.
కడు సులభము. ఫల మధికము. ఈ బహుమానముల గొంతు లక్షరహస్యముల ప్రతివారను ప్రయత్నముచేయవచ్చును. ఈ పరీక్షకు శ్రీలను, పురుషులను కూడ దరఖాస్తు లను చేయవచ్చును. ఎరియిండ్ల వార కూర్చుండి "జ్యోతిష రహస్య" గ్రంథమును చూచుచునే పరీక్షప్రశ్నలకు గదు క్షరములు ప్రాయచుచ్చును. మూలకొంతోజ్యోతిషవిద్యమునంది మాజ్యోతిషరహస్యగ్రంథమును తెప్పించుకొని ప్రతివారను పరీక్షకు దరఖాస్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్యగ్రంథ ముతో పంపబడుదరఖాస్తును 20-4-23 తేదీలోపుగానే నింపి పంపించవలెను. తరువాత దరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు. ద్వితీయబహుమానము రు 250-0-0. తృతీయ బహుమా నము రు 116-0-0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష నియమములు, పరీక్షలనిలారాభయము, బహుమానముల వివరములు, ఇంకా మరికొన్ని భోగట్టలు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముతో పంపబడును. ఈ జ్యోతిషరహస్యగ్రంథము అనేకమందిచే కొ యాడబడినది. ఒకప్రతి నెల రు 2-8-0 పుస్తకములకి దిగుత చిరుగామాకు ప్రాసినది. పి. గా పంపబడును.
శ్రీకళింగ జ్యోతిషవిద్యయం,
విజయనగరం విశాఖపట్నం జిల్లా.